

SPLOŠNO IZOBRAŽEVALNA
KNJIŽNICA

glasilo organ
tovarna bater

61290 GROSUPLJE
Adamiževa 15

IE

ZMAJ

naš glas 11-12

november december 1975 letnik X

srečno
v novem
letu

1976

želi
vsem bralcem
našega glasila

uredništvo

z novogradnjo zmaja v 1976

trenutek polaganja prvega kamna za temelje novega Zmaja

SPLOŠNO IZOBRAŽEVALNA KNJIŽNICA
GROSUPLJE p. o.

9. december 1975

Pred skoraj tremi leti smo z veliko svečanostjo praznovali pol stoletja obstoja naše tovarne baterij - ZMAJ. V tej, prilično dolgi in pestri zgodovini so nastopala obdobja pomembnih dogodkov, ki so bila za tisti čas izrednega pomena za obstoj in nadaljnji razvoj. Toda, letošnji 9. december pa pomeni tolikšno prelomnico in dogodek največjega pomena, da ga bomo v našo nadaljnjo zgodovino postavili na najbolj vidno in poudarjeno mesto. Ta dan naj bo začetek novega časa, v katerem se bo Zmaj razširil v vsej svoji zmogljivosti in moči, kot rezultat prizadevanja vseh delavcev sedanjega obdobja.

Moramo si priznati, da smo bili že nekaj dni rahlo vznemirjeni, nervozni v pričakovanju svečanega trenutka, ko bomo položili prvi temeljni kamen kot začetek gradnje novih objektov Zmaja.

Že navsezgodaj v torek 9. decembra, ko smo še zadnjič

pregledali protokol svečanosti, je bilo v nas čutiti dokaj prazničnega vzdušja.

Z rahlo nestrpnostjo smo dočakali po 9. uri avtobus, s katerim smo se izpred Zmaja odpeljali v Stegne. Dokaj gosta megla v mrzlem dopoldnevu nam je zastirala pog-

led na celoten industrijski kompleks. Ko pa smo prispeli na naše zemljišče, na gradbišče, smo zagledali zakoličeno zemljo, s katere so delavci gradbenega podjetja

"Tehnika" iz Ljubljane že odstranili zgornjo plast. Označena so bila že mesta, kjer bodo stali temelji oziroma stebri. Na začetku pristopa je bila izkopana prva jama za postavitve temeljnega kamna, poleg pa še pripravljen beton. Opazili smo, da delavci "Tehnika" že postavljajo barake in ostrežja za tesarje, železokrivce in druge obrtne dejavnosti.

Članom delavskega sveta, predstavnikom družbeno političnih organizacij, predstavnikom drugih samoupravnih organov in vodilnim delavcem Zmaja ter delavcem, ki so sodelovali pri izdelavi projekta, so se pridružili tudi povabljeni gostje. Predlog bi bil spisek vseh gostov, ki so se tega slavlja udeležili,

Točno ob 10. uri dopoldne v torek 9.12.1975 je predsednik delavskega sveta tovarne ZMAJ otvoril svečanost uradnega pričetka gradnje novega objekta ZMAJ v Stegnah

Datum, ki pomeni pomembno prelomnico v nadaljnji rasti ZMAJA

vendar ne moremo mimo tega, da jih nekaj ne naštejemo: Vinko Hafner, sekretar mestne konference ZKS Ljubljana, predsednik mestne skupščine Tone Kovič, predsednik občine Ljubljana-Center Štempihar, predsednik občine Ljubljana-Šiška Plemenitaš, predsednik občine Grosuplje Lesjak, predsednik izvršilnega odbora Ljubljanske banke - podružnice Ljubljana in generalni direktor "Tekstila" Jože Vonta, direktor Ljubljanske banke - podružnice Ljubljana Metod Brajer, dalje so bili sekretarji občinskih komitetov ZK med njimi iz Ljubljana-Center Flis Drago, dalje direktor inštituta "Jožef Stefan" dr. Frlec.

Med gosti so bili tudi predsednik skupščine ZP ISKRA Vladimir Logar, pomočnik direktorja za stike z javnostjo Barborič, direktor področja za program in razvoj ZP Iskra dr. Kobe, v svojstvu namestnika generalnega direktorja IEZE v odsotnosti Marjan Henigman, sekretar sveta ZK IEZE Aleksandra Gorup in drugi.

Naj omenimo še predstavnike Industrijskega biroja, med njimi projektanta Mlakarja ter predstavnike gradbenega podjetja "Tehnika" in sicer direktor Škrlj, komercialni direktor Gabršek, glavni kalkulantski Križmanič ter direktor TOZD operative Ogrin.

Omenili smo le nekatere vidne

goste, ki so prisostvovali svečanemu začetku gradnje. Mimogrede naj še omenimo precejšnje število novinarjev raznih časopisnih podjetij ter radia in televizije ter fotoreporterjev.

Svečanost je pričel predsednik delavskega sveta Peter Zaletel ki je najpreje pozdravil vse prisotne ter obrazložil namen te svečanosti. Zatem je govoril direktor Zmaja Milan Slemnik, dipl. oec. (govor v celoti objavljamo v nadaljevanju tega sestavka) nakar je kot namestnik direktorja IEZE v odsotnosti spregovoril Marjan Henigman, izrazil željo po uspešnem izvajanju te pomembne naloge, ki si jo je Zmaj zadal v nadaljnjem razvoju.

Zatem je govoril sekretar komiteja mestne konference ZK Slovenije, Ljubljana, Vinko Hafner, ki je izrazil veliko zadovoljstvo nad tako pomembno odločitvijo Zmaja, ko začenja postopoma graditi nove objekte v Stegnah. Poudaril je, da uresničevanje tako velikega objekta ni le pomemben za 400 delavcev Zmaja in industrijsko skupnost ISKRE, temveč tudi za celotno Ljubljano. Potem, ko je omenil še dober program Zmaja in da njegov razvoj sloni na veliki ustvarjalnosti delavcev tovarne Zmaj, je še dodal naslednjo misel, češ, mnogo gradimo od gostinskih objektov do trgovin, da je pa naša skupna naloga, da Zmaju kot tovarni baterij z dolgoletno tradicijo omogočimo čimprejšnjo dokončno zgraditev vseh objektov, ki so nujno potrebni za nadaljnjo industrijsko dejavnost z vsemi ustreznimi pogoji dela za vse delavce Zmaja.

Potem je nastopil svečani

/naslednja stran/

/s prejšnje strani/

9. december

trenutek, ko je direktor Zmaja Milan Slemnik ob ploskanju vseh navzočih vzdal prvi temeljni kamen z datumom 9.XII.1975.

Nismo se mogli vzdržati, da nekateri med nami ne bi z lopato zajeli beton in ga stresli ob kamen, ki predstavlja temelj naše nadaljnje rasti in razvoja.

Odpeljali smo se v hotel Ili-

rija, kjer smo za novinarje priredili tiskovno konferenco ob tej priliki so za ljubljanski radio poslani daljšo reportažo z dokaj dolgim izvlečkom govora direktorja, kar smo imeli priliko slišati še isti dan v poročilih ob 15. uri.

Minil je dan začetne svečanosti, začelo pa se je intenzivno delo na našem gradbišču. Dolžnost urednika in uredniškega odbora pa je, da mesečno v našem glasilu poročamo "situacijo s terena".

My

služil svojemu namenu.

Danes pričenjamo z gradnjo hale v velikosti 2.050 m², ki bo dograjena julija 1976 leta, in bo do dograditve naslednje faze služila za skladišče surovin in izdelkov, s čimer bomo začasno na obstoječi lokaciji tj. na Šmartinski cesti pridobili nujno potrebne proizvodne površine. Vrednost del za to halo znaša 11 milijonov din. Dela financiramo z lastnimi sredstvi in s 3 letnim kreditom izvajalca gradbenih del Gradbenega podjetja Tehnika iz Ljubljane v višini 4.500.000 din. Na novi lokaciji bomo pričeli s proizvodnjo baterij novega elektrokemijskega sistema - alkalnih baterij in sestavnih delov. V končni fazi bomo sem preselili tudi proizvodnjo in službe iz tovarne na Šmartinski cesti ter izdelavo depolarizacijske mase za baterije, ki jo sedaj vozimo iz svojega 36 km oddaljenega obrata v Šentvidu pri Stični.

Na sedanji lokaciji na Šmartinski cesti je tovarna že od leta 1929. Tista leta je bilo to še predmestje Ljubljane. Danes pa je z urbanističnega vidika tovarna ovira za ureditev komunikacij v najožjem središču mesta.

Kolektiv do sedaj ni zmožel investirati v nove prostore. Sredstva je vlagal v mehaniziranje proizvodnje, izboljšanje in prilagajanje tehnologije ter kvalitete novim dosežkom v svetu in v nujno sanacijo delovnih prostorov.

Že letos izkoriščamo omejene delovne prostore do tolikšne stopnje, da nimamo prav nobenih možnosti več za potrebno večanje proizvodnih zmogljivosti, za uvajanje novosti, dokro organizacijo delovnega procesa in ureditev delovnih pogojev.

Govor direktorja tovarne Zmaj

Priče smo dogodku, ki v 53 letni zgodovini tovarne baterij ZMAJ pomeni prelomnico in dogodek največjega pomena. Pričenjamo z izgradnjo prve faze nove tovarne.

Na tem mestu bo stala nova tovarna baterij s skupno površino 9.550 m². Tovarno bomo gradili postopno tako, da bo vsak del gradnje zaključen celota, ki bo po dograditvi takoj

Tovarna ima sicer še en obrat v Šentvidu pri Stični, kjer prostori niso povsem izkoriščeni. Toda nekaj prostorov je neustreznih, saj so v starem usnjarskem obratu iz predvojnih let. Tam je zaposlenih trenutno 110 delavcev, kar je za tisto, industrijsko razmeroma slabše razvito področje izredno velikega pomena. Zaradi tega bomo morali v bodoče v ta obrat, ki bo drugo leto praznovati že 20 letnico prav tako vlagati, da se bo razvijal in napredoval.

Nova tovarna in vlaganja v nove proizvode na novi lokaciji in v obratu Šentvid, zahtevajo tolikšna investicijska vlaganja, da jih sami ne bomo zmogli.

Naša tovarna pripada družini Iskrinih tovarn. To je ustvarilo možnost pridobitve tega zemljišča in nas opogumilo, da se lotimo realizacije te zahtevne naloge.

Stabilizacijska prizadevanja družbe, da odpravimo take investicije ki so bile v veliki meri vir inflacije, so v prvem obdobju povzročile zastoj v naložbah tudi tam, kjer so bili računi čisti. Naša investicija je taka, da za njeno realizacijo lahko konkuriramo za pridobitev združenih sredstev pri Ljubljanski banki, saj izpolnjujemo večino za to potrebnih pogojev.

Tovarna je z dosedanjim 53 letnim obstojem in stalnim razvojem opravičila zaupanje družbe in svojih številnih potrošnikov. Na Jugoslovanskem trgu imamo pomembno mesto, proizvedemo in prodamo toliko baterij, da zadovoljimo 40 % vseh jugoslovanskih potreb po baterijah široke potrošnje. Proizvajamo tudi vse vrste baterij za posebne namene. Stalno smo prisotni na

tujih trgih. V letošnjem letu smo se skupno z Iskrino izvozno organizacijo še posebej potrudili in se po svojih močeh prizadevali povečati izvoz. To je imelo uspeh. Izvozili smo 3 krat več kot lani in smo kapacitete 100 % izkoristili. Zmanjšujemo tudi uvoz. Do letos smo z izvozom pokrivali le 20 % uvoza, že v letu 1976 bo razmerje obratno. To je za domačo baterijsko proizvodnjo lep uspeh, ker je v Evropi le malo proizvajalcev baterijskih surovin in polizdelkov.

Čeprav ima skoraj vsaka država svojo baterijsko proizvodnjo, je očitno, da bomo tudi v bodoče še lahko izvažali.

Naši proizvodi zadovoljujejo mednarodne standarde, nekateri kot npr. 9 V baterija, pa celo nima konkurence v svetu. Tudi proizvodno tehnologijo smo tako dobro osvojili, da je produktivnost konkurenčna. Večjo izvozno ekspanzijo zavirajo cene materialov in surovin.

Skupaj z drugima baterijskima tovarnama delamo na aktiviranju nekaterih materialov in surovin, ki jih v državi imamo, a jih še ne izkoriščamo.

Izkoristiti želimo možnosti povezovanja v reprodukcijske celote, ki bo za našo vrsto proizvodnje pripomogla k boljši konkurenčnosti na tujem trgu.

Bodoči razvoj primarnih baterij poskuša doseči boljše izrabo materialov in išče nove kombinacije z novimi materiali, da bi bile baterije sposobne kljubovati uporabi v posebnih pogojih dela glede temperature, vlage in da bi ohranile energijo po daljšem skladiščenju.

Nova tovarna, ki jo bomo zgradili na tem mestu, bo povsem

Od daleč vidna tabla s podatki objekta, investitorja, projektanta in izvajalca gradbenih del.

rešila problem slabih delovnih pogojev. Omogočila bo uvesti nove, kvalitetnejše in cenene baterije novega elektrokemijskega sistema. Perspektiva, ki jo ustvarja hitri razvoj mikroelektronike omogoča izdelavo novih baterijskih naprav. Te delujejo z vedno manjšo potrošnjo energije, naprave so lažje in prenosne ter cenene. Zaradi velikih serij in avtomatizacije so potrošnikom cenovno dostopnejše. Z napravami na baterijski pogon je ustvarjena potreba po stalni in zanesljivi oskrbi s prenosnimi viri električne energije.

Proizvodnja baterij se je prilagajala potrebam in razvoju baterijskih naprav. Izredno

/naslednja stran/

/s prejšnje strani/

govor direktorja

hiter razvoj je dosegla baterijska proizvodnja v zadnjem desetletju, ko se je tudi pri nas naglo povečevala oskrbljenost prebivalstva s prenosnimi napravami na baterijski pogon. Posebno mesto zavzemajo tranzistorski radijski sprejemniki, kot zelo razširjeno sredstvo za informiranje prebivalstva.

To daje baterijski proizvodnji pomembno vlogo in skoraj ni države, ki ne bi imela lastne baterijske proizvodnje.

V Jugoslaviji imamo večino pogojev za proizvodnjo primarnih baterij za široko potrošnjo visokih zahtev. Imamo zaloge potrebnih barvastih kovin. Na univerzah se je izšolalo dovolj dobrih strokovnjakov, ki jim je Zmaj dal v praksi možnosti pridobitve konkretnega znanja

in so v povezavi z znanstveno raziskovalnimi ustanovami doma, sposobni slediti razvoju naše stroke v svetu.

Vse to, v povezavi z dolgoletno tradicijo proizvodnih delavcev in strokovnjakov je poročstvo, da lomo v novi tovarni lahko postavili moderno, avtomatizirano proizvodnjo, v kateri bo moč uresničevati zamisli, nove ideje in patente naših strokovnjakov in racionalizatorjev. Predvsem velja poudariti, da smo se v Zmaju odločili opreti na lastno znanje in na domače znanstveno-raziskovalne ustanove. Taka opredelitev, z ustreznim materialno vzpodbudo je izredno sprostila ustvarjalna prizadevanja. V zadnjih dveh letih je v 410 članskem kolektivu bilo predlaganih 45 predlogov za racionalizacije in tehnične izboljšave. Še bolj omembe vreden pa je podatek, da so naši strokovnjaki sami in v sodelovanju s strokovnjaki Instituta Jožef

Štefan v Ljubljani ustvarili o patentno sposobnih inovacij, ki so že prijavljene kot patenti, oziroma so v zaključni fazi priprav za patente. Vsi patenti so praktično uporabljivi. Nekatere smo v proizvodnjo že vpeljali, druge pa pripravljamo, da Lodo oživelimo v novih prostorih. Nanašajo se na baterije novih elektrokemijskih sistemov, na konstrukcijske spremembe obstoječih sistemov, ki z zamenjavo materialov odpravljajo odvisnost od uvoza, izkoriščajo odpadne ali manjvredne surovine in zaradi svoje cenečnosti in kvalitete ustvarjajo možnost izvoza. Praktična vrednost teh izumov je za "Zmaj" skoraj neprecenljiva.

Na tem mestu moram omeniti in se zahvaliti za dosedanje dobro sodelovanje s številnimi univerzami in inštituti, zlasti z Inštitutom Jožef Stefan iz Ljubljane, kjer potekajo raziskave na več različnih nalogah s področja baterij ob upoštevanju domačih surovih in njihovega obnavljanja. Skupno spremljamo razvoj novih vrst in sistemov baterij v svetu in se podrobno seznanjamo s tistimi rešitvami, ki bi lahko postale cenejši prenosni izvor energije.

Z današnjim začetkom gradnje se ustvarjajo možnosti, da bodo nove rešitve kmalu uresničene v moderni, velikoserijski proizvodnji prav na tej, novi lokaciji.

"Uresničevanje tako velikega objekta ni le pomemben za 400 delavcev Zmaja, temveč tudi za celotno Ljubljano" je v govoru poudaril sekretar MK ZKS Vinko Hafner.

● Nova tovarna baterij

o pripravah na gradnjo

Ko se v tem času že postavlja-
jo temelji novo gradnje bodoče-
ga ZMAJA, se ozrimo še nekoli-
ko v bližnjo preteklost naših
predpriprav in jih skušajmo po
kronološkem zaporedju pred-
staviti.

V jeseni 1974 smo najprvo is-
kali vsa predsohlasja za loka-
cijsko dokumentacijo, ki smo
prejeli šele 20. marca 1975.
leta. Ta dokumentacija pa je
predstavljala osnovo za pristop
k izdelavi izvedbenih
projektov (gradbenih in osta-
lih).

Že v tem času smo delali na in-
vesticijskem elaboratu, ki je
bil dokončno izdelan 3. marca
1975 ter še isti mesec predlo-
žen Ljubljanski banki v obra-
vnavo, ki ga je z vsemi ustre-
znimi komisijami ugodno rešila.

Ko so bili izvedbeni načrti v
začetku meseca junija 1975 izde-
lani, smo takoj pristopili k
iskanju lokacijske odločbe
občine Šiška ter jo prejeli ko-
ncem junija. Zato smo takoj na-
meravali predati vlogo za izs-
tavitev gradbenega dovoljenja.

Prav tedaj pa je v Jugoslavi-
ji prišlo do glavne restrikcije
za investicije, na kar so
bili vsi bančni kot tudi komer-
cialni krediti ustavljeni.

V teh, za nas neprijetnih raz-
merah smo bili prisiljeni, da
se odločimo za ponovno izdelavo
projekta v zmanjšanem ob-
segu in sicer z namenom, da
bi najprej v prvi etapi zgradi-
li halo s 2.050 kvadratnimi
metri površine, kamor bi pre-
selili skladišča iz obstoječe
lokacije, v kateri bi na ta
način sprostili nekaj prostih
površin za prehodno postavi-

tev proizvodnje alkalnih ba-
terij v zmanjšanem obsegu.

Novi projekti so bili izdelani
že v mesecu juliju, v začetu
meseca avgusta pa smo zo-
pet iskali soglasja kot pri-
loge za pridobitev gradbenega
dovoljenja, kar nam je uspe-
lo zbrati v začetku novembra.
Gradbeno dovoljenje smo preje-
li, vso ostalo potrebno do-
kumentacijo iz občine Šiška
pa 21. novembra, kar smo še
isti dan predložili Službi
družbenega knjigovodstva,
kjer je zaradi predpisanega
stanja 15 dnevnega mirovanja
končno postala dokumentacija
pravnomočna.

Tako je bilo možno 8. decem-
bra pričeti z gradnjo, 9.
decembra 1975 pa je bil urad-
ni začetek gradbenih del.

To je bežen prikaz dela v
predpripravah na gradnjo, obe-
nem pa v gornjem zapisu že
najdemo odgovor na pogosta
vprašanja delavcev, zakaj se
zavlačuje z gradnjo, zakaj na
našem zemljišču še vedno ra-
ste trava in, ali sploh bo
kdaj začetek gradnje.

Ob koncu pa še ta podatek.
Brez zemljišča, projektov in
ostalih dajatev je predvidenih
stroškov 8,269.011 dinarjev
za postavitev hale s 2.057
kvadratnimi metri bruto po-
vršine in asfaltiranje 200
kvadratnih metrov zunanje po-
vršine.

Pri izdelavi projekta so so-
delovali kot vodja Žarko Štok,
pomočnik direktorja, Lovro
Rešek, vodja razvojnega sek-
torja, Milan Janežič, konstru-
ktor I in drugi.

My

(si) Danes dopoldne so v
Stegnah položili temeljni ka-
men nove tovarniške proizvod-
ne dvorane, kamor se bo čez
čas preselila Iskra TOZD -
tovarna baterij Zmaj. Na
gradbišču je med drugim spre-
govoril tudi sekretar komi-
teja MK ZKS Ljubljana Vinko
Hafner.

Po 53-letnem obdobju poslo-
vanja tovarne Zmaj pomeni za-
četek gradnje novih tovar-
niških prostorov prelomni-
co. TOZD Zmaj že danes pokri-
va s svojimi baterijskimi iz-
delki 40 odstotkov jugoslo-
vanskih potreb, sedanja lo-
kacija na Šmartinski cesti
pa je tovarno utesnjevala
pri širjenju.

Nove proizvodne obrate bo-
do gradili postopoma. Do
sredine prihodnjega leta bo-
do zgradili dvorano, ki bo im-
ela prek dva tisoč kvadrat-
nih metrov površine. V njej
bodo začasno skladišča, ker
prostori na Šmartinski cesti
kakšnega večjega skladišče-
nja ne omogočajo. Vrednost
teh del znaša po predraču-
nu 11 milijonov dinarjev.

409 zaposlenih v Zmaju se je
odločilo za etapno gradnjo
nove tovarne predvsem zaradi
tega, ker želijo nove obrate
postaviti v glavnem z lastni-
mi sredstvi. Celoten dohodek
te TOZD bo letos presegel
112 milijonov dinarjev, pred-
videvajo pa, da bodo naredi-
li prek 53 milijonov baterijskih
celic. Ko bo nova to-
varna dokončana, bo delo ste-
klo v prostorih, ki bodo me-
rili kar 9.550 kvadratnih
metro.

„Zmaj“ se bo selil

Ljubljanska tovarna baterij gradi v Stegnah nove proizvodne prostore - Tehnologija za izdelavo alkalnih baterij

Ljubljana, 9. dec. - Danes je direktor tovarne baterij ZMAJ Milan Slemnik položil temeljni kamen, na katerem bo stala nova tovarna baterij. V Stegnah bo zrasel nov industrijski kompleks. Tovarna Zmaj se bo tja delno preselila že julija prihodnjega leta, ko bo dograjena prva proizvodna hala. Dokončno pa bo Zmaj zapustil stare prostore na Šmartinski cesti čez približno štiri leta.

Med povabljenimi so bili predstavniki Iskre in Zmaja, predsednika skupščine in izvršnega sveta mesta Ljubljane, predsedniki občinskih skupščin Ljubljana-Center, Šiška in Grosuplje, direktor inštituta "Jožef Stefan" in sekretar komiteja mestne konference ZK Ljubljana Vinko Hafner.

Vinko Hafner je v uvodnem govoru med drugim dejal, da primerjava današnjega gradbišča z lanskoletnim gradbiščem Leka v neposredni bližini glede velikosti ni najbolj primerna, vendar pa je treba pri tem računati, da bo na tem mestu kmalu dobilo ustrezne delovne pogoje okoli 400 delavcev, kar pa ni malo. Delovne razmere bodo v vseh pogledih boljše. "Ljubljana kot središče naše republike ne potrebuje samo trgovine in drugih podobnih institucij, temveč tudi takšne dejavnosti, ki neposredno ustvarjajo dohodek. Za Ljubljano je pomembno, da ustvarja svojo dohodkovno podlago, in to prav v tistih vejah, ki imajo že tradicijo", je poudaril Vinko Hafner. Potem je nadaljeval, da je pomembnost tega gradbišča tudi v tem, da poteka v okviru Iskre, ki je ena izmed osnovnih nosilcev razvoja našega glavnega mesta, Zmaj pa njen pomemben člen. Dejal je, da je gradnja takšnih objektov eden izmed

najpomembnejših dokazov pravilne usmerjenosti našega družbeno ekonomskega sistema.

Na koncu je Hafner poudaril, da se morajo vsi tisti, ki kakorkoli vplivajo na investicije, v takšnih primerih, kot je Zmaj, zavedati, da je treba čimbolj podpirati dobre proizvodne naložbe.

Pričetek gradnje novih tovarniških prostorov pomeni za Zmaj prelomnico. Na stari lokaciji ni možna nobena širitev. Zmaj je že pred nekaj časa kupil v Sovjetski zvezi patent za proizvodnjo alkalnih baterij in na podlagi tega patenta izdelal lastno tehnologijo, ki jo želi vpeljati v novih proizvodnih obratih v Stegnah. Računajo, da bo njihova proizvodna cena zaradi lastne tehnologije nižja, kot pa je na Zahodu.

Ilija Bregar

DEŽURNI
REPORTER
PRI ZELENEM
TELEFONU

Sreda, 10. decembra 1975

NOVA TOVARNA

S.I., Ljubljana: "Že najmanj dve leti se govori, da se bo tovarna baterij Zmaj preselila s Šmartinske ceste v Ljubljani. Saj ne, da bi trdil, da sedanja tovarna onesnažuje ozračje, a ker stanujem v bližini, me vseeno zanima, kdaj in kam se bodo preselili?"

Iskra TOZD tovarna baterij: "V torek smo v Stegnah postavili prvi kamen za novo proizvodno dvorano. Ker bomo vse objekte gradili postopoma - to smo primorani zaradi dotoka sredstev - bomo do sredine prihodnjega leta postavili le dvorano, ki bo imela preko dva tisoč kvadratnih metrov površine. Tja bomo zaenkrat prešielili le skladišče. Preseljevanje bo potekalo postopoma, upamo pa, da bomo do 1978 leta preselili celotno tovarno v prostore, ki bodo merili kar 9.550 kvadratnih metrov."

Svečanost so spremljali tudi novinarji časopisov, radia in TV.

Začela se je gradnja nove tovarne TOZD Baterije Zmaj

S svečanega začetka gradnje novega objekta tovarne ZMAJ v Stegnah 9. decembra letos, smo še isti večer v drugem televizijskem dnevniku slišali poročilo z naslednjo vsebino:

"Električna energija zbrana v obliki baterij je prav gotovo ena od gibal tehničnega napredka in si brez nje skorajda ne moremo zamišljati pomembnih tehničnih spremljevalcev človekovega življenja. Zato so prizadevanja ljubljanskega Zmaja, ki je eden od treh jugoslovanskih proizvajalcev baterij in za večjo proizvodnjo in zadovoljevanje trga toliko pomembnejši. Tovarna, ki zadovoljuje 40 odstotkov jugoslovanskih potreb po tovrstnih izdelkih, je v sklopu združenega podjetja ISKRA in je v letošnjem letu že dosegla pomembne uspehe. Samo v letu dni je izvozila za 300 odstotkov več in s tem pokrila 90 odstotkov uvoženih surovin, ki jih pri nas še ne more dobiti. Kljub hudi prostorski stiski, ki spremlja njen hiter razvoj, je dosegla evropsko produktivnost dela in se pri tem oprla zgolj na lastne izkušnje in znanje ter dosežke domačih raziskovalnih ustanov. Prav to in težke delovne razmere so po 53 letih terjale pomembno odločitev, ki je nova prelomnica za nadaljnje delo. Na industrijskem kompleksu Iskre v Stegnah pri Ljubljani je pričela graditi sodobno tovarno. Ta bo imela površino 9.500 kvadratnih metrov in bo veljala okrog 50 milijonov dinarjev.

Z današnjim slovesnim začetkom del so ustvarjene nove možno-

sti, da bo ta delovna skupnost s tehničnimi rešitvami kmalu uvedla velikoserijsko proizvodnjo, ki bo stekla v delu objekta verjetno že prihodnje poletje."

Po magnetofonskem zapisu - My

Ob čitanju gornjega teksta smo na televizijskem ekranu spremljali proizvodnjo baterij in sicer formiranje členov na stroju paperlined, ročno vezanje baterij 3R 12, etiketiranje in drugo. Od sodelavk smo opazili Jano Gerbec, Zorc Genovefo in druge, najdalj časa pa smo v dveh kadrih videli Keršlin Fani. Zatem smo videli zunanje posnetke Zmaja ter končno še svečanost pred polaganjem temeljnega kamna za novogradnjo v Stegnah.

My

● LJUBLJANSKI MOZAIK

10. december 1975

(si) - Včeraj je direktor Iskrine TOZD tovarna ZMAJ Milan Slemnik položil prvi temelj za nove proizvodne obrate v Stegnah. Že do 1977. leta nameravajo semkaj predstaviti celotno proizvodnjo alkalnih baterij, ki so plod lastne zamisli. Ko bodo dograjene vse proizvodne dvorane, bo delo steklo na kar 9550 kvadratnih metrih. Stari prostori Zmaja na Šmartinski cesti so namreč pretesni za nadaljnji razvoj te delovne organizacije, ki je po povezavi z Iskro dobila nove perspektive.

Na krajši svečanosti so bili med drugimi prisotni tudi sekretar komiteja MK ZKS Ljubljana Vinko Hafner, predsednik SML inž. Tone Kovič in predsednik šišenske občinske skupščine inž. Stane Plemenitaš.

Uh, kako je mraz. Bo pa zato v poletju topleje, ko bomo prerezali trak, so modrovali Zmajevci v mrzlem dopoldnevu.

20 let obrata šentvid

18. februar - obletnica obrata Šentvid

V prihodnjem letu oziroma točneje 18. februarja 1976 leta bo minilo dvajset let, odkar so v šentvidu pri Stični stekla prva dela v sklopu novoustanovljenega obrata tovarne baterij Zmaja. Na novo sprejeti delavci so 18. februarja začeli izdelovati kartonažne izdelke, zato prav ta dan lahko smatramo za začetek obratovanja in kasnejša jubilejna praznovanja.

Zgradba v kateri je obrat Zmaja, pa je mnogo starejša. Postavljena je bila za potrebe tovarne usnja in je bila med vojno dvakrat požgana. Takratni lastnik Jože Lavrič jo je obkraj obnovil in približno leto dni po osvoboditvi prepustil državi.

Kot prvo podjetje družbenega sektorja za prevzem tega posloplja se je prijaviło podjetje "Breza", ki je nameravalo izdelovati lesene čevljarske klinčke. Podjetje "Breza" je za preureditev prostorov vložilo precejšnja finančna sredstva, vendar obratovati ni začelo, ker prostori kljub veliki investiciji še vedno niso ustrezali.

Kaj kmalu za tem je posloplje prevzelo "Kovinsko podjetje" Ig, ki je takrat izdelovalo štedilnike. Obrat je posloval približno pet let, vendar je bil zaradi neustreznih pogojev ter oddaljenosti od uprave tudi li-

kvidiran. Tako je skoraj dve leti ostalo posloplje popolnoma prazno.

Takratni predsednik občine in kot domačin Zorec Gaber je vstrajal na zahtevi, da se posloplje koristno uporabi in na ta način zaposli domačine in okoličane.

Prišlo je do razgovorov s takratnim podpredsednikom okraja Ljubljana-okolica, ki je vodstvu Zmaja predlagal, naj ustanovi obrat v šentvidu pri Stični.

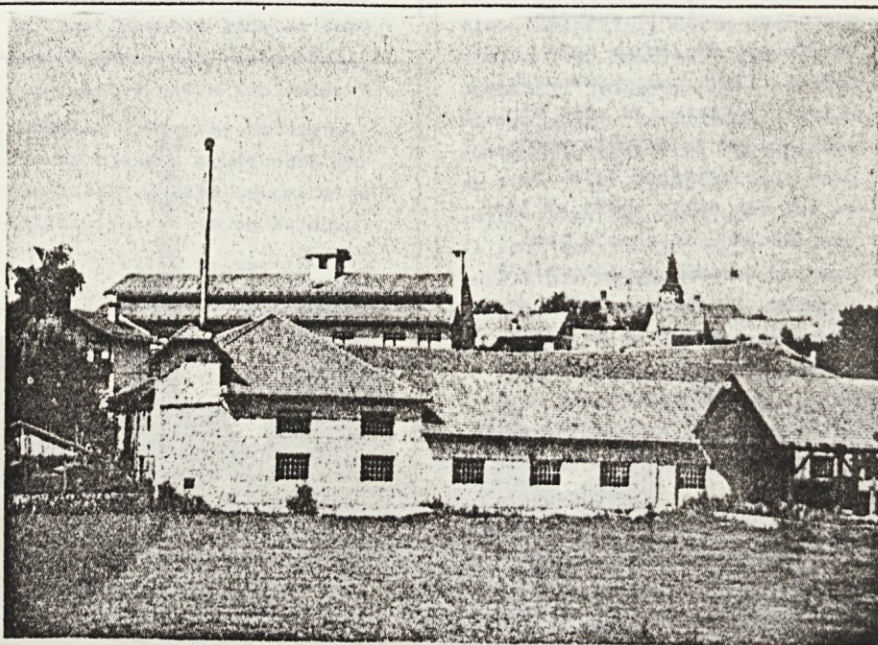
Tedanjí direktor Zmaja Stanko Petelin je v kratkem času uspel najeti posojilo pri občini s takratnim sedežem v Ivančnici. S posojilcem je bila izvedena sanacija prostorov z namenom, da se prilagodijo pro-

gramu zamišljene proizvodnje.

Za prvega upravnika tega obrata je bil imenovan Štefan Brulc, katerega je po enem letu zamenjal Alfred Trebižan.

Za kartonažnim oddelkom pa se je razvil še galvanški oddelek za bakrenje, niklanje, eloksiranje aluminija in cinkanje. Tako je bilo leto dni po ustanovitvi zaposlenih že 50 delavcev.

Zato v tem času, ali točneje v Biltenu z dne 22. julija 1957 zabeležimo naslednje: "Zelo pomembna je ustanovitev novega obrata v šentvidu na Dolenjskem. Šele z ustanovitvijo tega obrata je dobilo osvajanje novih proizvodov svoj smisel, kajti v tovarni v Ljubljani ni prostora za tako povečano proizvodnjo. Obrat

Fotografija: Marko Marčič

Tovarniški obrat v Šentvidu pri Stični

Obrat Zmaja v šentvidu pri Stični pred dvajsetimi leti.

v Šentvidu se šele razvija ter je v njen zaposlenih komaj 50 delavcev. Doslej smo imeli v tem obratu samo kartonažni oddelek in galvanski oddelek za bakrenje, niklanje, eloksi-ranje aluminija in cinkanje. V najkrajšem času pa bo pre-seljen v Šentvid še preostali del obrata za elektrode. Na ta način bo obrat na Dolenjskem imel vse pogoje, da poveča število zaposlenih pri isto-časnem povečanju vrednosti proizvodnje od dosedanjih 3,5 na 10 milijonov din mesečno."

To je le skromen prikaz prvih začetkov obratovanja obrata Šentvid, ki bo - kakor obljubljajo - dostojno proslavil 20 letnico obstoja v letu 1976. Želimo jim srečno v no-vem letu, v našem glasilu pa bo treba kaj več spregovoriti o njihovem življenju, delu in uspehih.

My

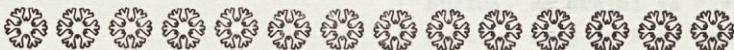
V dvajsetih letih so vodili obrat Šentvid pri Stični:

- Brulc Štefan
- Trebižan Alfred
- Kabler Tone
- Šinkovec Franc
- Požanel Štefan
- Tratnik Viktor
- Hren Jože.

Ali veste, da imamo v Šentvi-du pri Stični ženski pevski zbor, za katerega marsikdo trdi, da je prav dober. V njem sodeluje tudi nekaj Zmajevih sodelavk.

Pevski zbor aktivno nastopa tudi ob Kulturnem tednu v Šentvidu, nedvomno pa ga bo-mo lahko slišali ob proslavi 20 letnice obstoja našega ob-rata v prihodnjem letu, saj pevski ženski zbor nosi naše ime ZMAJ.

F.A.

ob novoletnem utripu

Vsakokrat, ko se leto nagiba k zatonu in ko s stiskom rok so-človeku radodarno izrekamo najboljše želje za novo leto, se ne-hote domislamo lastne prehojene poti v minulih dvanajstih me-secih.

Lani izrečene dobre želje so se mnogoterim odražale v različnih inačicah. Za marsikoga so bili srečni dogodki, osebni uspehi, spet za druge poslabšanje zdravja, nepredvidene težave, proble-mi. Nekaterih med nami ni več. Šli so na druga delovna mesta, v druge tovarne, nekatere pa smo pospremili na zadnji poti.

Življenje je teklo. Za nekoga mirno in tiho, za drugega valovi-to in razburkano.

In ko se letošnje leto prevesi v preteklost in ko se zvečeri, se spomnimo vseh tistih, ki morajo ostati na delovnih mestih, vseh tistih, ki jim bolezen ne dopušča vesele sprostitve ob pričakovanju novega leta.

Vsem sodelavcem in svojcem in našim upokojevcem naj velja tiha, skromna želja, da bi v novem letu ne bilo slabše, temveč boljše.

Vsem vam, ki boste prebirali naše glasilo, naj velja še z dobrim namenom izrečena beseda: SREČNO

Vaš urednik

Zadnje ure starega leta med sodelavci ob novoletni jelki.

praznovali smo

Letos smo že dvaintridesetič proslavili dan, ko je v mestecu Jajcu nastala in se porodila nova Jugoslavija. To se je dogodilo na II. zasedanju AVNOJ, na katerem so sprejeli pomembne resolucije in sklepe.

Temu pomembnemu spominskemu obeležju smo se letos v Zmaju pridružili nekoliko svečaneje. Dan pred praznikom smo se zbrali v jedilnici podjetja, pred dekorativnim panojem, izdelanim na pobudo mladinske organizacije oz. nekaterih aktivnih posameznikov. Priložnostni recital na temo 30 letnice osvoboditve so izvedli Marija Kocman, Marija Kozin, Maks Petavs in Brane Mazi. Program je povezovala Franika Tkalec. Po recitalu pa je med drugim vsem prisotnim povedal nekaj besed o novogradnji direktor Milan Slemnik, ki je dejal, da bo v

torek 9. decembra dopoldne svečana otvoritev gradnje novih tovarniških objektov v Stegnah. Čeprav bomo - je poudaril - začeli le s prvo etapo - gradnjo hale v velikosti 2.050 kvadratnih metrov je to dogodek, ki pomeni prelomnico največjega pomena.

Ob koncu proslave pa je Franika Tkalec razdelila priznanja najboljšim strelcem in šahistom, ki so se med seboj pomerili v teh dveh športnih panogah v počastitev praznovanja Dneva republike.

My

Petavs, Miklič, Kozin in Mazi so z recitalom popestrili praznovanje ob srečanju z našimi upokojenci 26.11.1975.

zakaj mlačnost

V obratu Zmaja v Šentvidu smo 3. decembra organizirali letno skupščino sindikata. Skupščine sta se kot gosta udeležila direktor podjetja Milan Slemnik in članica občinskega sindikalnega sveta občine Grosuplje Jožica Zupančič.

Predsednik osnovne organizacije sindikata je podal poročilo o delovanju sindikata za minulo leto, ter posredoval v javno obravnavo plan dela za prihodnje leto kot tudi finančni načrt. Po vsem tem naj bi bila razprava, ki pa nikakor ni in ni hotela steči. Bilo je videti, kot da so vsi z vsem zadovoljni, čeprav je že nekaj dni pred tem - po vogalih seveda - bilo slišati razne pripombe in kritike češ, da delo sindikata (morda tudi sestav) ni najboljše. Torej, spet stara rana pri nas v Šentvidu, da se nočemo aktivno in organizirano vključevati v razpravo tedaj, ko so podane vse možnosti, da po svojih najboljših močeh vplivamo na večjo dinamiko delovanja za prihodnje obdobje, če že v minulem nismo bili najboljši.

Lahko smo prepričani, da članica OSS občine Grosuplje ni imela najboljšega vtisa, ker je letna skupščina izzvenela preveč suhoparno in mlačno, kar v prihodnje ne smemo več dopustiti.

F. Alibegovič

tudi sami znamo

PREBUJANJE KULTURNE DEJAVNOSTI

Ko smo letos na proslavi dneva žena 8. marca za izvedbo programa namesto zunanjih gostov sprejeli pobudo nastopanja naših mladincev, smo bili nemalo presenečeni ob ugotovitvi, da znamo tudi sami pripraviti priložnostni program z dočujšnje mero prizadevnosti. Ko pa smo v mesecu novembru ponovno doživeli nastop naših mladincev z recitalom na temo 30. letnice osvoboditve, ki so ga izvedli 26. novembra na srečanju z našimi upokojniki in ponovili 28. novembra na naši proslavi ob Dnevu republike, ne moremo prezreti nastopajoče, ki jim tudi na tem mestu pripada izredna pohvala. Prav je, da jih predstavimo:

- Marija Kocman, tajnik organov upravljanja,
- Franika Tkalec, tehnolog,
- Jelka Miklič, referent v nabavni službi
- Marija Kozin, kemijski tehnik v razvoju,
- Maks Petavs, kovinostругar,
- Brane Mazi, kovinorezkalec.

Kot vsakdo drug, so tudi oni zaposleni na svojih delovnih mestih z ustreznimi obveznostmi. Toda, kot mladinci, ki čutijo dolžnost, da v okviru lastne temeljne organizacije združenega dela dajo od sebe nekaj več, jim ni škoda časa in dodatne prizadevnosti, da v primernem obdobju svečaneje obeležijo naše zgodovinske trenutke. Prav od njih pričakujemo, da nas bodo v prihodnosti ponovno presenetili, naša dolžnost pa je, da jim ne damo priznanja

samo s ploskanjem ob že izvedenem programu, pač pa, da jih moralno podpiramo že bo samih pripravah.

Sploh pa je bilo v letošnjem letu čutiti mnogo delavnosti mladine tudi na drugih področjih, predvsem v športni dejavnosti. Čutimo dolžnost, da prav ob koncu letošnjega leta še enkrat izrečemo pohvalo aktivnim mladincem predvsem zato, ker je po nekaj letih premora oziroma zatišja zaživelo tisto področje dela, ki smo ga že dalj časa pogrešali. Da pa je to res, moramo vedeti, da je že pred dvajsetimi leti bilo v Zmaju na tem področju dejavnosti dokaj živahno.

V letu 1954 so organizirali "Tamburaški orkester - Zmaj", ki ga je vodil Šjakovič. Instrumente za orkester je kupila tedanja sindikalna organizacija, katero je finančno podprlo tudi vodstvo podjetja. Šele pred 10 leti (1965) je bila po izredno nizki ceni prodana na dražbi zadnja tam-

burica. Na dražbi za člane kolektiva Zmaj je bila tedaj prodana tudi harmonika takratnega havajskega orkestra z imenom Sambo in ki ga je vodil Štefan Brulc. Ime Sambo so začetnice priimkov takratnih delavcev oz. godbenikov Stegu, Anžur, Miller, Brulc, Očko, od katerih je sedaj v Zmaju edinole še Brulc Štefan.

Zelo aktiven je bil tudi ženski pevski zbor z imenom "Slavček", katerega je vodila Betka Čepon, delavka v štančariji in naša sedanja upokojenka. V zboru je sodelovalo 15 do 20 delavk, ki so program za nastop študirale kar med malico v kakšnem kotu tovarne.

V tem času je delovala tudi dramska skupina, katere duhovni in organizacijski vodja je bila predvsem Poldka Koprek. Za razne proslave kakšnega državnega praznika so pripravljali krajše enodejanke, katere je popestril tudi ženski pevski zbor in za tem še tamburaški orkester.

Kasneje so poskusili še z moškimi pevskim zborom, ki pa v primerjavi z ostalimi dejavnostmi nikoli ni učinkovito zaživel.

To je le nekaj drobcev iz obdobja kulturno - umetniškega izživljanja v Zmaju. Za obdobje 1953 - 1957 pravimo, da je bilo na višku ustvarjalne moči.

Mar sedaj sledi renesansa? Začetki so tul

My

Letošnja zelo lepa dekoracija kot delo nekaterih aktivnih mladincev. Priložnostni nagovor direktorja ob proslavi Dneva republike.

izhodišča kadrovske politike

Ob koncu leta si moramo postaviti tudi vprašanje o uspešnosti kadrovske politike v preteklem obdobju v naši temeljni organizaciji združenega dela. Predvsem nas mora zanimati, v kakšni meri se pri izvajanju kadrovske politike upošteva jo znanstveno teoretična dognanja, zakonska določila, smernice in stališča družbeno političnih organizacij, družbeni dogovori o temeljnih kadrovske politike na območju ljudskih občin in samoupravno verificirana stališča v kadrovski politiki znotraj naše temeljne organizacije združenega dela.

Samoupravni socialistični sistem omogoča delovnemu človeku, da razvija svoje ustvarjalne sposobnosti in tako postane resnično svobodna osebnost. Nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov in uspešno uresničevanje vsebine nove ustave je odločilno povezano z izvajanjem kadrovske politike. V tovarni so lahko tvorci in nosilci kadrovske politike le delovni ljudje.

Kadrovska politika predstavlja vedno pomembnejšo sestavino življenja in dela v temeljni organizaciji združenega dela. Lahko jo opredelimo kot eno najpomembnejših "konkretnih" politik v odnosu do politike nasploh. Kadrovska politika je neločljivi sestavni del samoupravne razvojne in poslovne politike v temeljni organizaciji združenega dela. V tovarni moramo izoblikovati realno, elastično, javno in

dolgoročno kadrovsko politiko, ki bo upoštevala interese posameznika, temeljne organizacije in samoupravnega socialističnega razvoja. Kot taka, mora biti kadrovska politika zavestno premišljena in usklajena z zakoni in družbenimi dogovori ter principi in cilji tovarne.

Večjo produktivnost dela je mogoče doseči ob stalno rastoči tehnični opremljenosti dela, predvsem z večjim in celovitejšim znanjem ter upoštevanjem celote človekovih bioloških, psiholoških, socioloških in ekoloških komponent, ali drugače rečeno: z večjo humanizacijo dela. Potrebujemo kadre, ki bodo dinamično reševali dnevno problematiko, ob tem pa bodo dolgoročno usmerjeni in bodo

vedno upoštevali poleg dogajanj v lastni organizaciji tudi dogajanja v širšem okolju in ta spoznanja vključevali v svoje odločitve.

Delovni ljudje se v procesu sprejemanja in realiziranja kadrovske politike pojavljajo kot nosilci idej, kot predlagatelji sklepov, kot nosilci ukrepov, kot kontrolorji izvajanja, kot izvajalci sklepov in ne nazadnje kot nosilci dolžnosti in odgovornosti. Če želimo v tovarni dejansko uveljaviti načelo, da so le delovni ljudje nosilci kadrovske politike, potem se moramo v večji meri posluževati zbora delavcev in delovnih skupin, kot najprimernejših oblik demokratičnega odločanja v temeljni organizaciji združenega dela.

Samo, da ni zares. Vaja pa je lahko. Za vajo podtaknjen ogenj, gašenje in smeh...

Kadrovsko politiko sprejemajo, spreminjajo in dopolnjujejo samoupravni organi. Stališča in mnenja družbeno političnih organizacij so v tovarni izredno zaželjena in upoštevana. Zveza komunistov in sindikat ne odigravata tiste vloge pri kreiranju kadrovske politike, kot bi jo v tovarni pričakovali. Med zapisano in dejansko vlogo družbeno političnih organizacij v tovarni obstoja še vedno razkorak. Zaradi nekoliko pasivne vloge političnih organizacij, se odraža močnejši vpliv vodilnih, vodstvenih in nekaterih strokovnih struktur na oblikovanje in izvajanja kadrovske politike.

Za preteklo obdobje lahko ugo-

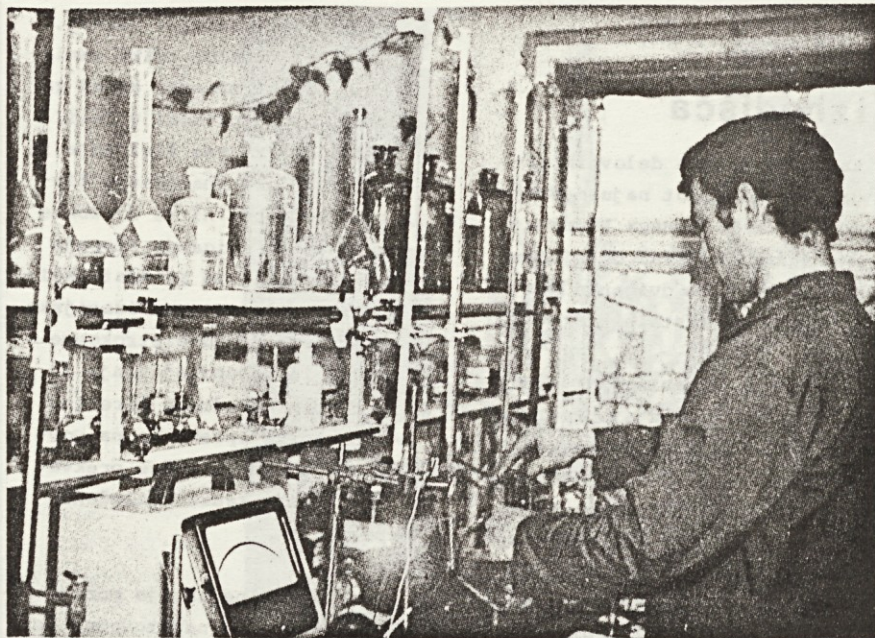

toavimo, da so se posamezne aktivnosti v okviru kadrovske funkcije izvajale bolj ali manj uspešno. Za njihovo uspešno izvajanje skrbi ob sodelovanju z drugimi službami splošno kadrovskega sektorja.

Sistemizacijo delovnih mest je treba redno spremljati, dopolnjevati in spreminjati. Tega se v praksi nismo držali. V opisih delovnih mest zasledimo preveliko togost. Opis delovnih mest bo potrebno oblikovati tako, da bodo stimulirali delavce k večji kreativnosti, iniciativnosti in inventivnosti ali drugače rečeno k hitrejši rasti in napredku organizacije in posameznika. Med dejansko in zahtevano izobrazbeno strukturo po sistemizaciji delovnih mest ni bistvenih odstopanj, razen pri visoki in višji izobrazbi.

Za tovarno je značilen industrijski način dela, čeprav je še vedno nekaj polobratniških del, kjer je prevladujoča udeležba ročnega dela. V tovarni je 65 % poklicev ozkega profila, 19 % poklicev širokega profila in le 16 % poklicev profila strokovnjaka. Takšna struktura le delno ustreza stopnji tehnološkega razvoja tovarne. V prihodnje moramo povečati število strokovnjakov (inženirjev in diplomiranih inženirjev). Procent "režijskega" kadra (43 %) je v primerjavi s procentom neposrednih proizvajalcev (57 %) nekoliko previsok.

Pri oblikovanju kadrovske politike moramo upoštevati tudi strukturo zaposlenih po spolu (64 % žensk - 36 % moških) predvideti posledice in specifičnosti, ki izhajajo iz takšne strukture. Navedena struktura ne preseneča, saj izhaja iz samega delovnega procesa. Psihofizične zahteve delovnih mest ob strojih so takšne, da

Perkon Iztok, kemijski tehnik pri delu v našem laboratoriju

zahtevajo med drugim izrazito ročno spretnost, zato so za takšna dela veliko primernejše ženske. Če primerjamo starostno strukturo zaposlenih v tovarni ZMAJ in CROATIJI ugotovimo neverjetno podobnost. Starostna struktura se v zadnjih petih letih ni bistveno spremenila. V prihodnje bo potrebno posvetiti večjo pozornost pomlajevanju kadrov, saj imamo še vedno 65 % delavcev starih nad 30 let. V tovarni je zaposlenih 17 % delavcev iz drugih republik. Preveč ekstenzivno zaposlovanje delavcev iz drugih republik odpira za tovarno številne probleme. Poleg socialnih ovir, ki se pojavljajo v procesu komuniciranja: različen jezik, različna kultura in razni predsodki, smo pri zaposlovanju delavcev iz drugih republik naleteli še na naslednje probleme:

- večina nima privzgojenih delovnih navad
- večina nima urejenih stanovanjskih razmer
- ločeno življenje družin
- povečan procent absentizma in fluktuacije.

Ker bo zaposlovanje delavcev iz drugih republik tudi v prihodnje še vedno potrebno, bomo morali organizirati ustreznejše oblike izobraževanja ter začrtati takšno stanovanjsko politiko, ki bo dolgoročno vključevala tudi specifične probleme delavcev iz drugih republik.

V bodoče bomo morali posvetiti nekoliko več pozornosti posebnim kategorijam delavcev: matere samohranilke, invalidi, zdravstveno ogroženi delavci in alkoholiki.

Za preteklo obdobje je značilna nekoliko višja stopnja fluktuacije vodilnih delavcev. Hitre zamenjave na vodilnih delovnih mestih predstavljajo za kadrovske delo velike probleme in skušnjave, saj običajni razpisi v dnevnem časopisju ne dajejo zadovoljivih rezultatov pri kadrovanju vodilnih delavcev in strokovnjakov. Izmed metod aktivnega kadrovanja se v tovarni najčešče poslužujemo: spremljanja lastnih kadrov, kontaktov z različnimi institucijami in ne nazadnje tudi spremljanja

/naslednja stran/

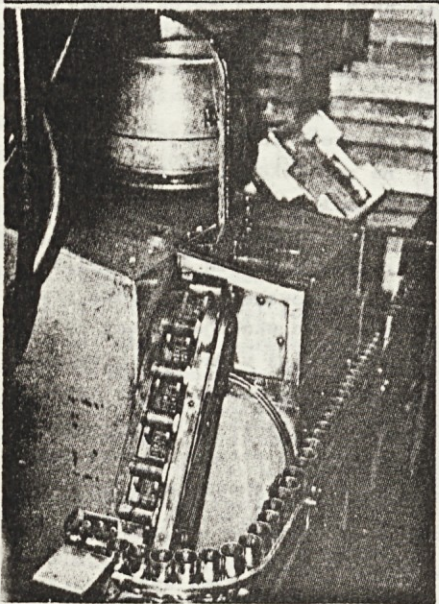

izhodišča

kadrov v drugih delovnih organizacijah. Kot najuspešnejšo metodo aktivnega kadrovanja v naši tovarni ocenjujemo spremljanje in dviganje (napredovanje) lastnih kadrov.

V temeljni organizaciji združenega dela se izvajajo različne oblike investiranja, od katerih vsaka zase prinaša specifične probleme za kadrovske politike. Dosedanja praksa izdelave investicijskih projektov, je skoraj v celoti eliminirala kadrovskega aspekta in ga v večini primerov zreducirala na najobičajnejšo tehnično operacijo. Kadrovska služba si mora priboriti svoje mesto pri izdelavi investicijskih projektov. Vsak investicijski elaborat mora vsebovati tudi načrt pridobivanja in usposabljanja potrebnih delavcev kakor tudi program prekvalifikacije in nove razporeditve delavcev.

V naprednem svetu in tudi v naši tovarni se vse bolj uveljavlja spoznanje, da je vlaganje v kadre gospodarska investicija in da je to eden od

Se kapicanje in členi R 20 na paper linedu bodo gotovi

pogojev za hitrejši razvoj. Danes si izredno težko zamislimo, da bi znanje, ki si ga mlad človek pridobi v šoli, zadoščalo za vse življenje in delovno dobo. Daljšanje življenjske dobe, hitre družbene spremembe, dviganje stopnje mehanizacije in avtomatizacije ter splošna organizacijska rast terjajo nove strokovne kadre in izpopolnjevanje že formiranih kadrov, korenite tehnološke spremembe pa povzročajo tudi obsežne prekvalifikacije kadrov določenih poklicev.

Izobraževalne akcije morajo biti ustrezno načrtovane, celotno izobraževanje pa mora biti odraz potreb gospodarjenja v temeljni organizaciji združenega dela. V obdobju 1970 - 1974 smo za izobraževanje trošili znatno premajhna sredstva (niti 2 % od bruto osebnih dohodkov, čeprav smo v letu 1969 trošili že več kot 4 % od bruto osebnih dohodkov). V prihodnje moramo skladno razvijati vse oblike izobraževanja, nekoliko večjo pozornost pa posvetiti družbeno političnemu izobraževanju in izobraževanju za varno delo, saj je nepoučenost še vedno glavni vzrok nesreč pri delu.

Sorazmerno visoka povprečna stopnja (14,08 %) fluktuacije (v izračun niso všteti odhodi delavcev, ki so združili svoje delo za določen čas) v zadnjih petih letih izpoveduje določeno stopnjo nezadovoljstva delavcev tako v pogledu delovnih pogojev kot tudi glede osebnih dohodkov. Čimprej je potrebno sprejeti nov samoupravni sporazum o delitvi osebnih dohodkov, ki bo odpravil dosedanja neskladja. Delavci so kot vzroke prenehanja lastnosti delavca najpogosteje navajali:

- slabi delovni pogoji
- nizki osebni dohodki

- nerešeno stanovanjsko vprašanje
- neurejeni medsebojni odnosi itd.

Za tovarno je značilna tudi visoka stopnja absentizma, ki je v letu 1974 znašala 11,84 %, v letu 1975 pa kaže izrazit trend naraščanja (v svetu se stopnja absentizma giblje od 2 do 20 %). Na visoko stopnjo absentizma v največji meri vpliva visok procent bolezenskih izostankov, ki ga delno opravičujemo s pretežno žensko delovno silo, za katero so značilni pogostejši izostanki (porodniški dopusti, nega otrok in družinskih članov, tradicionalna navezanost na družino itd.).

Delovna disciplina vpliva na produktivnost in dohodek tovarne ter predstavlja barometer notranje čvrstosti kolektiva. V proučevanem obdobju je bilo veliko kršitev delovnih obveznosti: zamujanje in izostajanje z dela, uživanje alkohola, odklonitev delovnih nalog itd. Kršitve so se le izjemoma obravnavale, še redkeje pa so bili izrečeni disciplinski ukrepi.

V tovarni so uveljavljene naslednje oblike informiranja delovnih ljudi:

- interno glasilo
- oglasne deske
- informiranje na delovnih skupinah
- javnost sej samoupravnih organov
- razna obvestila.

Ugotavljamo, da obstoječi informacijski sistem često ne omogoča, da se potrebne informacije dostavijo na pravo mesto, ob pravem času, z relativno najnižjimi stroški in v pravi obliki (sprejemljivi za neposrednega proizvajalca). V bodoče bo potrebno natančno analizirati informativno dejavno

st v tovarni in izdelati ustrezen upravljalno informacijski sistem, ki bo vključeval tudi kadrovske informacijske pod-sisteme. S klasičnimi sredstvi in metodami ni mogoče zagotoviti efikasno in ekonomično koriščenje ter kontrolo informacij. Moramo uporabiti nova sredstva: računalnike in ustrezno opremo in nove kibernetske metode organizacije in funkcioniranja.

Organizirano socialno delo (skrb za delovnega človeka) je v naši tovarni, kjer prevladuje ženska in nekoliko starejša delovna sila izrednega pomena. Socialno zdravstvena struktura naših delavcev ni na zavidljivem nivoju, vsaj kar zadeva število mater samohranilk, zdravstveno ogroženih delavcev in števila znanih alkoholikov (zdravstveno obravnavanih).

V samoupravnem sporazumu smo zapisali: vsakemu delavcu tovarne mora biti omogočeno, da perspektivno, s pomočjo družbe in delovne organizacije ter v skladu s svojimi potrebami in možnostmi ureja svoje stanovanjsko vprašanje. Vse do nedavnega je tovarna reševala stanovanjska vprašanja delavcev zgolj z dodeljevanjem kreditov za nakup ali gradnjo stanovanj, v vseh teh letih pa so bila kupljena samo 3 najemna stanovanja in to v Šentvidu pri Stični. Slabost pretekle stanovanjske politike je bila tudi v tem, ker se vprašanja posameznih prosilcev niso reševala v celoti. Po 2 krat je bilo odobreno posojilo 27 delavcem, po 3 krat 13 delavcem, po 4 krat 6 delavcem in 5 krat 2 delavcema. Navedene številke nazorno kažejo na slabost in kratkoročnost takšne stanovanjske politike. V prihodnje je nujno potrebno na osnovi ankete ugotoviti realne potrebe po stanovanjih v tovarni, izdelati

Marsikje se pred novim letom pojavi novoletna jelka kot na primer tale v mehanični delavnici. Pa, SREČNO fantje...

ti srednjeročni plan reševanja stanovanjske problematike ter nameniti reševanju tako občutljive problematike znatno večja sredstva.

Ugotavljamo, da mnogo delavcev ne koristi letnih dopustov v rekreacijske namene. Nenamensko koriščenje letnih dopustov je pogojeno z nizkimi osebnimi dohodki, prioriteto osebnih potreb (gradnja hiše itd) in ne nazadnje z majhnimi počitniškimi kapacitetami tovarne (v sezoni lahko letoje v vseh naših kapacitetah maksimalno 60 delavcev s svojimi družinami). Rešitev tega problema vidimo v dvigu splošnega standarda zaposlenih in razširitvi počitniških kapacitet tovarne (v Bašaniji in na Dugem otoku).

Ne nazadnje je v interesu kadrovske politike, da se inventivna dejavnost razvija v čim večji meri, zato je smotrno

pospeševanje vseh oblik inventivne dejavnosti pri vseh zaposlenih brez razlike kaj so njihove redne delovne naloge. Skrajšati moramo čas med podanim inventivnim predlogom in njegovo realizacijo, v praksi ter razvijati in krepiti odnose in sodelovanje med razvojnim in proizvodnim sektorjem.

Koncept usklajenosti vseh funkcij v tovarni omogoča uspešno delo na kadrovskega področju. V prihodnje bi bilo potrebno izredno pomembni aktivnosti: sistemizacijo delovnih mest in nagrajevanje prenesti v splošno kadrovskega sektor. Smatram, da so vsa ostala področja v okviru kadrovske funkcije ustrezno pokrita in v bližnji prihodnosti ni potrebno sistemizirati novih delovnih mest, posebno še zato, ker imamo možnost združevati delo v okviru DO IEZE.

F.Smolič

naloge nas mladih

Leto je naokoli in prav je, da vidimo, kaj smo mladi naredili.

Še vedno nas je le 35 članov organiziranih v osnovno organizacijo. To je komaj dobra polovica od vseh mladih v ljubljanskem obratu. S to številko nismo zadovoljni, zato si še vedno prizadevamo, predvsem z delom pritegniti mlade, da se organizirajo. Obenem pa ugotavljamo, da nekateri ne izpolnjujejo svoje dolžnosti do organizacije. Poudariti pa moram, da smo se tista večina, ki nas dela, ki je aktivna, da smo se našli. Nekako nam je uspelo delovanje, ki temelji na izpolnjevanju treh principov: interesnega, samoupravnega in idejno akcijskega jedra.

Vse oblike dejavnosti osnovne organizacije so enakovredne, pa naj bo to športna dejavnost ali idejno politično izobraževanje. Tudi samoupravni princip delovanja imamo osvojen, saj smo imeli že 18.

sejo osnovne organizacije. Tako ima vsak član možnost prispevati in oblikovati sklepe. Pa tudi obveznost in odgovornost za tako sprejete odločitve je večja.

Tudi mladi komunisti kot idejno akcijska jedra imajo vlogo v naši organizaciji. Upamo, da bo še boljša, ko se bo ustanovil aktiv mladih komunistov.

Naše delo v osnovni organizaciji se deli na delo znotraj tovarne kjer delamo, na sodelovanje z občinsko konferenco Center in z ostalimi TOZD-i v branži IEZE. Nismo pa se še povezali s krajevno skupnostjo Stari Vodmat. Glavni vzrok za nesodelovanje je prav gotovo ta, ker v tej krajevni skupnosti praktično noben mladinec naše osnovne organizacije ne živi. Pa tudi krajevna skupnost ni iskala stikov z nami.

Težišče dela osnovne organizacije v letošnjem letu je temel-

jilo na izpolnjevanju stabilizacijske politike. To je izvenelo predvsem pri sprejemanju akcijskega programa in ideje, da vsi delavci delamo en dan v proizvodnji, da ublažimo nenadno pomanjkanje baterij.

Nekaj članov osnovne organizacije je sodelovalo na idejno političnih šolah, ki jih je organizirala občinska konferenca Center. V bodoče moramo še bolj skrbeti za idejno politično rast mladega človeka.

V zadnjem času imamo kar dobro organizirano kulturno dejavnost, saj smo organizirali že več proslav.

Možna dejavnost je tudi šport. Povezujemo se s sindikatom, tako da lažje organiziramo akcije.

Toliko o našem delu ob zaključku starega leta.

Vsem želim veselo praznovanje, v novem letu pa želim vsem mladim veliko osebnega in delovnega zadovoljstva. Enako naj čestitka velja tudi vsem ostalim delavcem naše tovarne.

Franika Tkalec

naša knjižnica

Ali veste, da imamo v Zmaju svojo knjižnico?

Na policah v prostoru nekdanjega ekonomata, poleg razvojnega sektorja je zloženih 884 knjig, urejenih po "pravilnem" sistemu, kot je povedala Anica Novak, ki vodi knjižnico in katero je tudi sama dokončno uredila v mesecu septembru.

Večina knjig se je preje naha-

jala po omarah raznih služb, zato tudi evidenca ni bila ustrezna. Najprej je bilo treba knjige zbrati na eno mesto, nato razporediti po abecedi in tako naprej. Anica Novak je bila zato tudi na dvodnevnem seminarju za knjižničarje v tovarni Lek.

Trenutno je 177 knjig izposojenih. Sicer pa je od vseh 884 knjig večina strokovnih, le nekaj je leposlovnih.

My

na pragu novih baterij

ALKALNA BATERIJA - novost v našem proizvodnem programu.

Ob začetku del pri gradnji novih tovarniških prostorov, želimo predstaviti naš nov proizvod - ALKALNO BATERIJO. Nova baterija je na našem tržišču popolna novost, saj doslej v Jugoslaviji še nihče ni proizvajal baterij tega elektrokemijskega sistema. Od običajnih baterij sistema Leclanché se alkalna baterija razlikuje tako po kemijskem sestavu, kot tudi po mehanski konstrukciji. Na zunanjo Zmajeva alkalno baterijo mogoče razpoznati po embalaži modre barve z rdečimi napismi ter po črki a (alkalna baterija). Nova baterija nima namena izrinuti iz tržišča običajne baterije. Namenjena je za uporabo v tistih aparatih in napravah, kjer baterije sistema Leclanché ne morejo zagotoviti zadovoljivega delovanja.

Pri uporabi nekaterih zahtevnejših baterijskih naprav in naprav, kot so na primer: filmske kamere, prenosni magnetofoni, elektronski kalkulatorji, otroške igračke z vyrajenimi elektromotorji, prenosne sprejemno oddajne radijske postaje itd. so potrošniki pogosto razočarani zaradi neustreznih baterij. Omenjeni aparati namreč potrebujejo za svoje delovanje velike električne tokove in to dalj časa skupaj. Za delovanje pod takimi pogoji pa običajne baterije, ki jih je mogoče povsod dobiti, niso primerne.

V inozemstvu so alkalne ba-

terije, ki so za uporabo v takih aparatih primerne, že v prodaji. Tudi pri nas je bilo mogoče od časa do časa v specializiranih trgovinah s foto-grafskimi in filmskimi potrebščinami kupiti uvožene alkalne baterije. Vendar so bile cene teh baterij vedno "astro-nomsko" visoke.

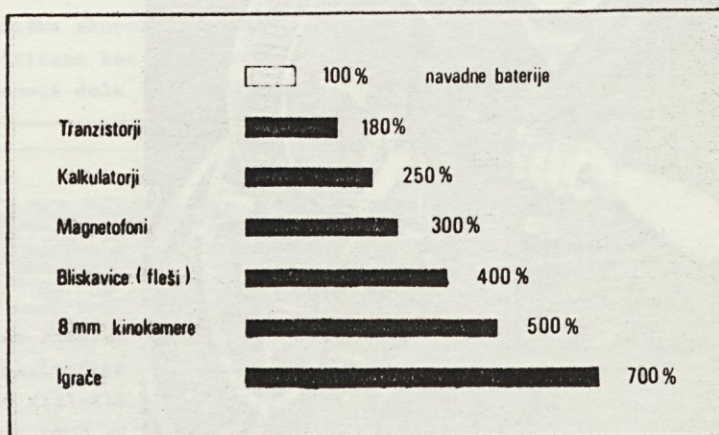
Glavne prednosti alkalnih baterij so v tem, da so sposobne dati dalj časa velike električne tokove in da se na skladiščenju počasi starajo. Dopustna doba skladiščenja je za te baterije do dve leti, pri običajnih baterijah pa le 6 mesecev. Pri alkalni bateriji tudi ni nevarnosti iztoka elektrolita, kar je problem pri večini "suhih" baterij sistema Leclanché. Pri alkalnih

baterijah se na negativnem kontaktu včasih tudi pojavi bel prah (ne tekočina), ki pa ni nevaren za baterijski aparat ki takšno baterijo uporablja.

Zmajeva alkalna baterija se po lastnostih in uporabnosti ne razlikuje od drugih alkalnih baterij. Zaradi posebne konstrukcije pa ima to bistveno prednost, da je cenejša. Cena energije iz te baterije je celo cenejša od običajnih - Leclanchejevih baterij.

Novo alkalne baterije so v nekaterih ljubljanskih trgovinah že v prodaji. Z redno prodajo po vsej državi pa bomo pričeli po novem letu.

PRIMERJAVA TRAJNOSTI ALKALNIH BATERIJ Z NAVADNIMI LECLANCHÉ BATERIJAMI

□ - Leclanché baterije
■ - Alkalne baterije

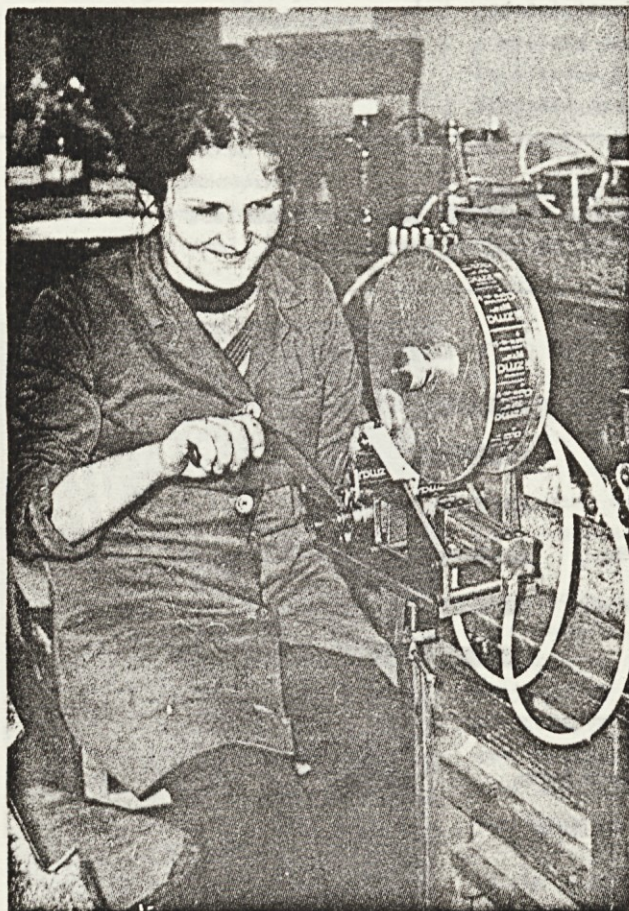

„lr“ baterije

To je mednarodna oznaka za cilindrične alkalne mangandioksidne baterije. Poskusna proizvodnja baterij LR 20, LR 14 in deloma LR 6 poteka v naši tovarni že od leta 1973. Vsi pa vemo, da morajo biti baterije za široko potrošnjo predvsem poceni in kvalitetne, dalje varne za uporabo in dostopne na tržišču v milijonskih količinah. Torej je izdelava na polindustrijskih strojih le pot za ugotavljanje najustrežnejše konstrukcije in sestavnih delov. Za velikoserijsko proizvodnjo mora biti rešena avtomatizirana proizvodnja. Poznano je, da so ameriške, japonske in nemške LR baterije

zelo drage. Imajo zelo komplicirane konstrukcije z dvojnimi stenami, tesnili in raznovrstnimi ventili. Največ se uporabljajo za specialno potrošnjo in foto-kino tehniko. To niso baterije za široko potrošnjo.

Če se ozremo na razvoj cenejših konstrukcij LR baterij nekaj let nazaj, potem so morda sovjetski izumitelj F.K. Nabiullin s sodelavci morda bili na pravi poti. Vendar pa še po toliko letih in številnih patentih te skupine sovjetskih izumiteljev v zahodnih državah, velikoserijska proizvodnja ni realizirana niti v

Začasni način etiketiranja alkalnih baterij na doma skonstruirani in izdelani napravi.

Na sliki: Ivica Govednik etiketira baterije LR R 14.

SSSR, čeprav so tam za proizvodnjo artiklov široke potrošnje že nekaj let zelo ugodni pogoji. Tudi strokovnjaki iz Vzhodnega Berlina v skupini dr. H.V. Uhliga so prišli do zanimive konstrukcijske rešitve. Res škoda, da se ideje in napore vzhodnonemških in drugih konstruktorjev ter razvijalcev ne seštevajo v skupnem projektu. V resnici teamskega dela ni bilo do sedaj.

Poglejmo si še razmere v tovarni ZMAJ. Sovjetska licenca za LR baterije je bila izredno poceni. Danes bi morali za isto licenco plačati prav gotovo 20-kratno ceno. Dalje je tehnologija bila nova, torej šele v fazi razvoja. Za številne zahodne države je znano, da so pripravljene prodati tehnologijo le takrat, ko imajo sami že neko boljše izvedbo. Zato nudijo "zastarele" tehnologije, kar pa kupec know-how in licence pogosto ne izve in se mu to spretno prikriva, lahko tudi več let.

Odločili smo se, da bomo šli v razvoju konstrukcije svojo pot. Kemizem poznamo. Smo: na startu prve faze gradnje tovarne na novi lokaciji v Stegnah. Ali smo bili v svojih odločitvah preveč samozavestni. Vendar je v zadnjih mesecih v našem tehnično - razvojnem sektorju zelo živahno. Pobudo imajo strojniki. Tu ni dosti teorije. Novo idejo se čimpreje preveri z izdelavo več deset ali vsaj nekaj prototipov LR baterij, nato pa testi pokažejo rezultate. Posebne teste pa izvedemo z močno vsiljenimi obremenitvami, kot je npr. kratkostična praznitev ali pospešeno staranje v vročih komorah. Naši strojni inženirji, zlasti kolega Lavrin in Janežič sta že vsak izdelala več variant. Če je ideja nova, problem zahtevnejši, se

pokliče na pomoč še druge. Tu smo še kemiki. Marsikateri material je najbolje kar preizkusiti v novih celicah, kot pa čakati na odgovor več let in se poglobljati v najnovejše izsledke elektrokemije v svetu. Ta pot je namreč hitrejša. Če ni znanstvena, ni nobene zamere. Z vsako uspelo varianto smo bližje skupnemu cilju. Zatakne se tudi na primer nem materialu za separator, a le za nekaj dni. Nove in najnovejše podobe dobivajo vedno bolj konkretno in zaključeno podobo. Testi novih konstrukcij teh baterij to potrjujejo. V mislih pa se že vidi razpored avtomatiziranih gibov stroja za vlaganje polizdelkov in aktivnih materialov. Ideje torej zorijo za uporabo v velikoserijski popolnoma avtomatizirani proizvodnji. Le tako bo tudi cena izdelka konkurenčna na domačem in svetovnem trgu. V izvoz pa moramo iti, to je že dolgo časa poznano širokemu kolektivu ZP ISKRA in številnih naših branž. Delo torej teče. K razvoju in avtomatizaciji proizvodnih linij bomo pritegnili tudi prof. Peklenika s strojne fakultete in njegove sodelavce. Prve ideje pa so zrasle v našem kolektivu. Novi patenti bodo le formalnost. Vemo pa, da smo vsak dan bližje cilju, to je lastni proizvodnji naših LR baterij.

P.Ž.

ново iz bašanije

V torek 2. decembra letos se je v sejni sobi tovarne ZMAJ sestel upravni odbor počitniške skupnosti "Zatišje" in ki ga sestavlja jo predstavniki ZMAJA, ELME, TIKIJA in ŽITA.

S tega sestanka bi veljalo opozoriti le na dve pomembni novici. Znano je že, da se je naša počitniška skupnost že dalj časa prizadevala odkupiti zemljišče med kuhinjo in cesto, ki predstavlja travnik z oljnim nasadom. Prihajalo je do različnih zapletov pogojenih z zmogljivostjo plačila posameznih tovarn. Končno je zemljišče naše, ZMAJ je že nakazal svoj delež denarja, pogodba je podpisana in lastništvo bo kmalu vpisano v zemljiško knjigo. Travniki meri 3.162 kvadratnih metrov. Tako so nastopili izgledi za razširitev naše Bašanije, predvsem pa bi za prihodnje leto poskrbeli za rekreacijo dopustnikov. Sicer pa bomo o tem pisali še pozneje.

Počitniška skupnost je zdaj registrirana kot organizacija združenega dela (OZD). Njena de-

javnost je: usluga prehrane, pijače in prenočišča za člane kolektiva in druge goste.

Na našo prijavo za ponovno registracijo smo z občine Buje prejeli odobrenje z naslednjo vsebino: "Ovim potvrđujemo, da izpunjavate propisane uvjete za pružanje ugostiteljskih usluga u vašem odmaralištu "Zatišje" u Bašaniji - Savudrija i da ste upisani u Registar o pružanju pojedinih turističkih i ugostiteljskih usluga pod rednim brojem 1, koji se vodi kod Sekretariata za privredu i inspekcijske poslove općine Buje."

Odraž nove registracije narekuje spremembo tudi v žigu, na katerem je dosedanja vsebina naslednja:

ELMA tovarna gospodinjstkih aparatov in elektro materiala

Enota počitniški dom "Zatišje" Bašanija, P.Savudrija

Po novem pa:

Počitniški dom "Zatišje" Bašanija - p. Savudrija.

Vsekakor pa želimo, da bomo tudi v prihodnjem letu uživali v Bašaniji zaslužen počitek v času letnega dopusta.

My

Prvi posnetek prvih alkalnih baterij v envelopah, katere so v decembru že dobivale nekatere trgovine v Ljubljani.

vabimo vas v gore

Izletov v naše planine se udeležujejo predvsem ljubitelji planin, ki si vedno, to je ob lepem vremenu, kljub delu doma vzamejo čas in se podajo v naročje planin. To so predvsem naši ključavničarji in uslužbenci, delavk in delavcev iz proizvodnega obrata pa nam do sedaj ni uspelo vključiti v našo skupino. To se pojavlja tudi v športni aktivnosti. Res, da je planinstvo povezano z nekaterimi stroški, toda ti niso tolikšni, da bi bil strah pred njimi upravičen, kajti vsa ta oprema se nabira nekaj let.

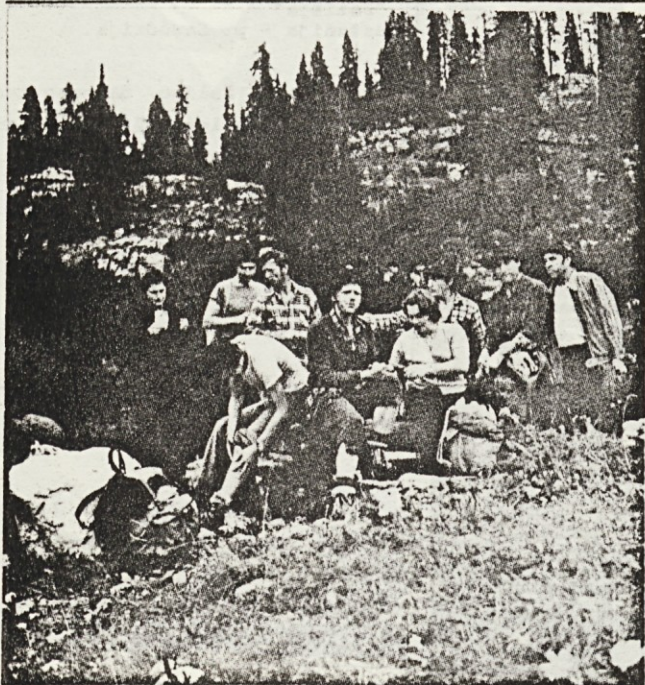
Namen izletov je predvsem spoznavanje planin, njihovih naravnih lepote in končno tudi večanje telesne kondicije in utrjevanje zdravja. Če se spomnimo nazaj na leta, ko so tujci vtrli v našo deželo, so edini odpor nudili lahko taki

ljudje, kot so današnji planinci. Navajeni so spati na trdem ležišču, premagovati neurja, sneg, dež in mraz, poznajo vse poti in stezice po naših planinah. Znajo se odpovedovati udobju, so skromni in disciplinirani, kakor v gorah tako tudi na delovnem mestu. Ko osvajamo planine nam ni težko vstajati ob 4. ali celo ob 3. uri zjutraj, kajti ob sončnem vzhodu so vrhovi planin najlepši, posebno še če gledaš vzhod sonca z višin.

Pot v gore naj bi planince čim več naučila, jih čim bolj priklenila na slovensko zemljo, jim zbičila um in oplemenitila srce.

Zakaj le enkrat na leto?

To pač ne bo držalo. Enkrat na leto na žalost na stroške podjetja kot sindikalni izlet, dru-

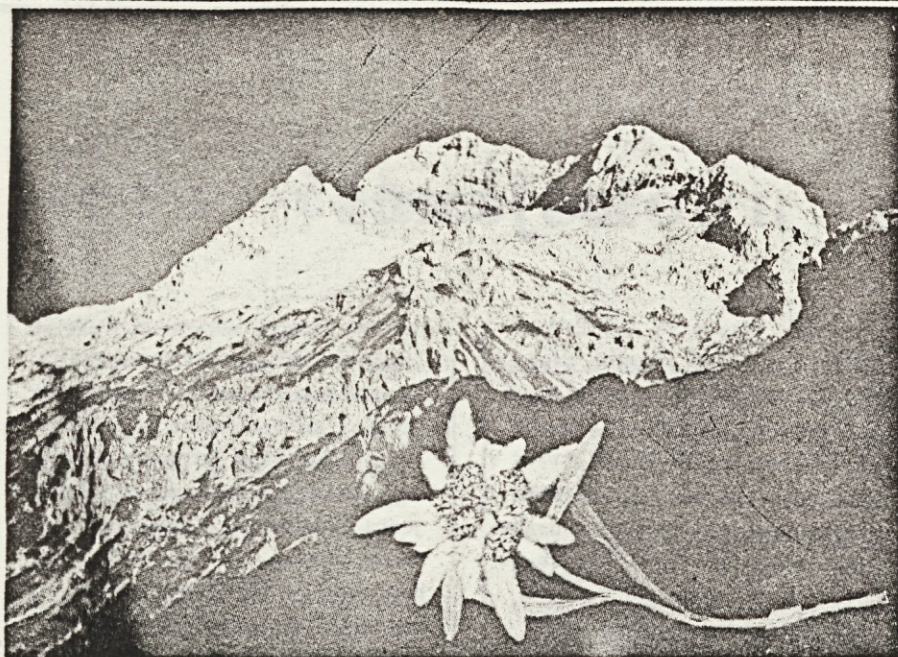
S pohoda na Krn, Komno in Triglav-ska jezera ter počitek z malico v letošnjem avgustu.

gače pa smo vsak teden ali vsaj dvakrat na mesec v planinaz. Hodimo pač vsak po svoje, nekateri posamezno, nekateri pa z drugimi skupinami.

Nekateri vprašujejo zakaj pri nas ni sekcije. V glavnem je z organizirano sekcijo precej dela in zato bi rabili referenta za šport in rekreacijo, kar pa bi za tako majhno podjetje kot je naše bil prevelik strošek. Res, da za naše gore ne potrebujemo vodiča, potrebujemo pa človeka, da ta izlet organizira in ga vodi, to pa je zelo odgovorna naloga, in te odgovornosti se vsak izogiba. Ne smemo pri tem pozabiti, da tisti ki vodi v planine skupino ljudi, za njih tudi odgovarja, posebno še ob nesrečah, ki so v gorah tudi smrtne. Tega na srečo pri nas Zmajevcih še nismo imeli in upamo, da s takšno disciplino, s kakršno hodijo naši planinci v gore, tudi ne bomo imeli.

Z nekaterimi našimi rednimi planinci smo se že pogovarjali o izletih za leto 1976. V letu 1976 imamo v načrtu nekaj več izletov kot dosedaj, predvsem lažjih - eno ali dvodnevni. Nabirati kondicijo bi začeli že kaj v mesecu maju z lažjim izletom npr. na Kum (1219 m). Na ta najvišji Zasavski vrh pride lahko vsakdo brez planinske opreme, lahko v gumaricah, krilu in z dežnikom, če je potrebno. Malo zahtevnejši pa bi bil izlet na Stol (2236) in Storžič (2134 m). Ta dva vrhova bi obiskali v mesecu juniju - juliju, če bo lepo vreme. Tu si bomo nabirali moči za naš končni izlet na Ojstrico (2349 m), ki je tudi v slovenski transverzali in mednarodni poti prijateljstva. Poleg tega pa imamo v načrtu tudi Škrlatico (2738 m), ki smo jo že naskakovali v letu 1974, pa nam zaradi slabega vremena ni uspelo.

Povem naj tudi, da so vsi naši planinci člani Planinskega društva "Saturnus" v Ljubljani, zato bomo morali za leto 1976 plačati prispevek za stroške administracije, kar je verjetno ceneje, kot da bi se s tem ukvarjali samostojno. Prednost je v tem, če se naši planinci priključijo organiziranemu izletu Saturnusa imajo brezplačen prevoz, ker stroške nosi PD Saturnus.

Že vsa leta, ko hodimo v planine nosimo s seboj naše reklamne izdelke. Tako smo po nekaterih kočah že razdelili naše zastavice, svetilke in baterije. Letos pa nam je za 5. jubilejni pohod dala ekonomska propaganda planinske klobuke s kolekcijo zmajevih značk. Moramo priznati, da smo bili s temi klobuki zelo markantni in marsikdo nas je vprašal, odkod vsem enaka pokrivala. Odgovor je bil: s klobuki nas je pokrila tovarna ZMAJ. Največja reklama za nas pa bi bila ta, da bi med nas vstopilo čimveč delavk in delavcev iz proizvodnega obrata in skupaj z nami zakorakalo v leto 1976 v planine.

Morda se bo kdo zamislil nad vrsticami, ki jih je napisal Kugy: "Le ljubezni odpro gore

Pogled v jutranjih urah na naš očaj Triglav.

vse svoje bogastvo in globino svoje duše. Hočejo celega moža, popolno predanost, srčnega poguma in resničnega navdušenja. Tedaj tudi vračajo ljubezen z ljubeznijo; in kogar ljubijo, ga visoko povzdignejo ter naredo velikega in močnega... oči so jim jasne, opazujejo ostro. In če spoznajo, da te niso privedle srčne želje, temveč moda, šport, gizdavost ali slučajna muhavost, tedaj se nejevoljne odenejo z obledelimi barvami, nezaupljivo skrijejo svoje zaklade, ter postanejo ponosne, mrzle in neme. Takemu tujcu nimajo kaj povedati. Reven gre od njih, kakor je prišel."

Vsem planincem želim v letu 1976 veliko srečnih in sončnih dni v naših planinah.

Brigita Krisper

pa še to

ODGOVOR

V našem glasilu in do 10. decembra tudi v reklamni vitrini objavljena slika predstavlja reklamni pano na neki športni prireditvi. "Na kateri in kje" se je glasilo vprašanje.

Do zaključka redakcije smo prejeli le štiri odgovore in vsi štirje so pravilni. Pano Zmaja je bil postavljen na letošnjem moto crosu pri Trziču.

Kolekcijo Zmajevih značk prejmejo Nemeč Marica, Rončević Stanislava, Hren Anita in Krisper Brigita.

My

VELIK KORAK

V obratu Šentvid smo dobili 25 tonsko ekscentrično stiskalnico.

Ta novica pa niti ni tako strahšanska pomembna, če ne bi opazili, da je "štanca" nova. Da, prav zares je nova, kajti do zdaj smo bili navajeni, da smo večinoma montirali že rabljene naprave.

Tokrat pa, kot sami trdimo in ugotavljamo, nam nova stiskalnica vzbuja občutek, da se moderniziramo.

F.A.

**pišite v
naš glas**

srečanja z upokojenci

Pred dnevi so upokojenci tovarne baterij in baterijskih izdelkov Zmaj prejeli kratko pismo, v katerem je bilo med drugim napisano: Vabimo vas na tradicionalno srečanje upokojencev, ki bo dne 26. novembra...

Kar lepo število upokojencev se je ob napovedani uri zbralo v lepo urejeni jedilnici. V imenu družbeno političnih organizacij in vseh samoupravnih organov tovarne jih je sprejel urednik tovarniškega glasila, tovariš Marijan Mayer, jim zaželel toplo dobrodošlico z željo, da bi se počutili v tovarni tako, kot doma. Čeprav je dejal, da niso pripravili kak posební program, so presenetili upokojenke mladinci tovarne v sestavi tovarišic Tkalec Franike, Jelke Miklič in tovarišev Maksa Petavsca in Braneta Mazija. Občuteno so recitirali recital, v katerem

smo se spominjali začetka borb za svobodo od početka, do zgodovinske zmage in v tem letu 30. letnice naše svobode. Upokojenci pa so z velikim veseljem sprejeli besedo zahvale tovarišice Tkalčeve, katera je povedala v svojem in v imenu vseh mladincev tovarne zavedajoč se minulega dela sodelavcev, ki po zakonu narave odhajajo in dajejo prostor mladim, ki pa bodo zopet nekoc zapustili svoja delovna mesta naslednjemu rodu.

Direktor tovarne Milan Slemnik, dasi močno zaposlen je prišel pozdravit nekdanje sodelavce, jim orisal delo v tovarni od zadnjega srečanje ter povedal še, da bo že v začetku prihodnjega meseca tovarna pričela z gradnjo novih prostorov za obratovanje. Tovariš Nikić se je

v imenu upokojencev zahvalil vsem sodelujočim za izredno pozornost in razumevanje organov samoupravljanja do upokojencev ter izrazil željo, da bi upokojenci ustanovili Klub upokojencev Zmaja, ter se tako neposredno še bolj povezali s tovarno. Ideja je bila sprejeta z razumevanjem ter bo tako potrebno izvoliti vsaj tričlansko komisijo, ki naj pripravi vse potrebno za ustanovitev takega kluba.

Urednik, tovariš Mayer je vzel na znanje to zamisel ter poudaril, da bodo organi tovarne radi sodelovali s takim klubom, ki bi jim v nekaterih ozirih bil v pomoč.

Po kosilu in obdaritvi pa so se upokojenci razgovarjali ne le med seboj, temveč tudi s člani uprave tovarne, med katerimi sta bila tudi tovariša Lendero in Rudolf, katera pozna skoro vsak upokojenec ne glede kdaj je bil ta ali oni upokojen. Upokojenci, ki so bili na tovariškem srečanju, se vsem, ki so pripomogli do lepega in koristnega srečanja, iskreno zahvaljujemo z željo, da bi bili tako oni kot upokojenci deležni še več tovariških srečanj.

Za upokojenke Zmaja: Franjo Kristan

O dosedanem delu in načrtih za prihodnje leto je spregovoril na srečanju z upokojenci direktor Zmaja Milan Slemnik

naša »čebelica«

Nujno potrebujem denar. Rad bi si sposodil. Rabim 300 jurjev. Ali mi lahko daste, saj bom vrnil...

Tudi tako se je že začelo pri naši blagajni medsebojne samopomoči, imenovani "čebelica". Mlad prosilec, le nekaj mesecev v Zmaju, ki do tistega časa, ko je spoznal, da nujno potrebuje posojilo, niti ni vedel za to obliko samopomoči. Tedaj se želi še tisti trenutek včlaniti in takoj dobiti denar.

Zadeva okrog najemanja posojila pa vseeno ni tako enostavna, čeprav se odbor prizadeva, da ne bi bilo nikakršnih posebnih težav. Vendar, red mora biti.

Ko je bil letos v poletju v Zajčji dobravi po nekaj letih občni zbor, je bilo slišati mnogo dobrih namenov, kako pritegniti člane, jih poučiti o dol-

žnostih in pravicah, na novo sprejete delavce pa bi med drugim morali že v kadrovskem sektorju obvestiti, da pri nas obstaja tovrstna oblika medsebojne samopomoči.

V Ljubljani imamo 140, v obratu Šentvid pa 58. članov. V času okrog letošnjega občnega zbora smo dobili kar 20 novih članov. Tedaj se je namreč tudi več govorilo o tej obliki delovanja. Ko smo v zadnjih mesecih sprejeli precej novih mladih delavcev, se do sedaj še nihče ni včlanil, je povedala blagajničarka Marica Nemeč.

Mesečni polog je 40 dinarjev in član ima že po treh mesecih pravico, da zaprosi za posojilo, seveda v primerni višini zneska.

Želje so običajno večje, kot je denarja na razpolago. Prav v

postani

član

samopomoči

tem je največja težava, kako ustreči vsem prosilcem. Razume se, da je treba zaprošene zneske nižati, saj ne more nekaj članov dobiti po pol starega milijona, drugi pa niti 100 tisočakov.

Dotok denarja je od vrnjenih posojil in rednih vlog. Trenutno priteka v blagajno (skupaj Ljubljana in Šentvid) 860.000 S din.

Za mesec januar smo sešteli zneske prosilcev za posojila in ugotovili, da znese 4,4 milijonov S din. Torej en milijon preveč, kolikor bo po predvidevanju takrat v naši blagajni.

Naj še dodamo, da ima Marica Nemeč že evidentirane nekatere prosilce in njihove zneske, za mesec februar, marec, april in celo v Maju se je že pojavilo ime prosilca.

Kdor je član, varčuje z obveznim pologom 40 din, lahko pa tudi z večjim. Nekateri mesečno vlagajo po 150 din ter dvigajo ustrezne zneske pred nastopom rednega letnega dopusta.

Če še niste član blagajne samopomoči, se včlanite. Zanimajte se za podrobnosti pri blagajničarki Marici Nemeč ali predsedniku odbora Francu Lendero v prodajni službi.

Spoznajte vaše dolžnosti in pravice in izkoristite ugodnosti, ki vam jih nudi takšna oblika varčevanja.

My

Kot vsako leto smo se tudi tokrat zbrali v jedilnici Zmaja. Na sliki: Nikič Radovan se v imenu upokojencev zahvaljuje delavcem Zmaja za organizacijo in pozornost do nekdanjih delavcev.

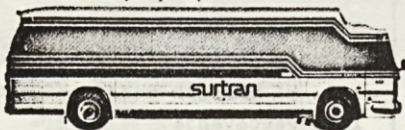
dallas

Ker ugotovljamo, da bralci med drugim zelo radi in z velikim zanimanjem prebirajo potopise naših Zmajevcev, če jih službena pot zanese v širni svet in kot je bilo z zadnjim prispevkom Petra Žemve z naslovom "Cleveland", smo zaprosili omenjenega avtorja, naj nam za to številko napiše še nekaj vtisov s potovanja v Ameriko. Želji je ustregel in prejeli smo sestavek z naslovom DALLAS, ki nam zaradi preprosto tekočega podajanja osebnih vtisov nudi prijetno branje.

Sobota je, konec tedna in zapustili smo hladne oktobrske dni države Ohio. Letalo Boeing - 727 "American Airways" je polno zasedeno. Le za nekaj minut smo se ustavili v Cincinattiju, sedaj pa že nekaj ur letimo nad širnimi prostranstvi ameriških držav proti Dalasu. Svet je pretežno ravninski, nebo je brez oblakov in vidljivost na vse strani je odlična. Preletimo več rek, med njimi tudi široko Mississipi, ki je iz te višine razvlečena v mogočen srebrn zvijugan trak ki se po dolžini vijuga kolikor daleč seže pogled. Končno se spuščamo proti največjemu amerškemu letališču Dallas - Fortx Worth. To je letališče za bodočnost, največje na svetu, saj je tako predimenzionirano, da tudi leta 2000 še ne bo preobremenjeno s prome-

Downtown Dallas Hotel Service

SURTRAN serves the major downtown Dallas hotels on demand. If you're going to the airport from one of these hotels, notify the hotel transportation agent and we will dispatch a coach limousine to pick you up.

Klimatiziran avtobus z zatemnjenimi stekli, ki vozi iz Dallasa na letališče in nazaj

tom. Baje je letališče večje kot 10 mednarodnih evropskih letališč skupaj. Vsaka letalska družba ima svoje ločene stavbe z odcepi za avtomobilske ceste, svoje vzdrževanje, servis in vse drugo za dobro počutje in hitri sprejem ter odpremo potnikov. Preletimo še nekaj jezer in že smo zelo nizko nad rumenkastimi, od sonca ožganimi pašniki ter zdrvrmo po betonskih stezah. Zaustavimo se ob eni izmed brezštevilnih zgradb. Zapustimo letalo. S kartami za specialni avtobus "Surtraxn" ni težav. Prtljago so transporterji že dovedli po traku v ogromno čakalnico. Zapustimo stavbo. V trenutku začutimo udarec vročine, res je vroče. K sreči je to suha vročina, termometri v senci kažejo preko 92°F, kar ustreza približno našim 33°C. Še to jutro pa smo v Clevelandu srečavali na parkiranih avtomobilih ledene rože na steklih. Umaknemo se v senco betona, saj drevesni, trava v nasadih je vsa rumena in osušena. Avtobus je kmalu tu, z velikimi temnimi stekli. Šofer izstopi in poskrbi za prtljago. Vstopimo in oblije nas pravcati hlad, ko se pogreznemo v razkošne sedeže. V ogromnem avtobusu je le 27 sedežev,

zato toliko razkošja s sedeži in prostorom. Drvimo po nadvozih, nato na široko avtocesto, kjer je precej živahen promet. Po 30 minutah vožnje se po eni izmed vpadnic in odcepov približamo mestnemu robu. To so 100- in več nadstropni nebotičniki, kot bi zrasli iz tal. Nobenih revnih predmestij. Smo namreč v eni izmed najbogatejših ameriških držav. Dolgo vrsto let je Texasu prinašala denar živinoreja, v zadnjih desetletjih pa naftni vrelci. Tu živi največ dolarskih milijonarjev in bilionarjev na svetu. Izredno visoke palače z naparjenim zlatom na steklenih fasadah zelo močno odbijajo sončne žarke in tudi zunanjo vročino ter se stapljajo z nebom. Za nekatere strani nebotičnikov ne moreš opredeliti, kaj je stavba, kje pa nebo, saj sta barvi tako podobni do najmanjšega odtenka in predvsem ni robov. Morda so takšne stavbe lahko tukaj, kjer ne poznajo snega, padavine so redke, in stalno piha puščavski veter. Obkrožimo že več ulic in končno se zaustavimo tudi pred hotelom Sheraton. To niti ni največji, saj je s 60 nadstropji pravi pritlikavec. Spodaj je več prizidkov z ogromnimi kongresnimi dvoranami, kjer se brez gneče zadržuje več tisoč ljudi. Dallas je poslovno in trgovsko središče, z mnogimi bankami in specializiranimi sejmi. Zato je hotelov vedno premalo, za organizatorje pa so normalne rezervacije že eno leto pred simpozijem ali drugimi srečanji. K sreči organizatorji z množico udeležencev zlahkoto dosežejo znatni popust za redne hotelske cene.

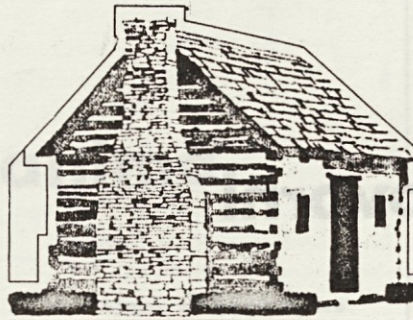
Vsi prostori v hotelu so klimatizirani. Celo premraz je. Francoze zebe. Japonci so naslednji dan že vsi prehlajeni. Nas pa rešujejo tablete in antibiotiki. Skozi zatemnjena in zatesnjena steklena pročelja

lahko le slutimo zunanjo oktobrsko vročino, znotraj pa moramo obleči najtoplejše srajce, puloverje, obleke in še nas zebe. Kihamo in smrkamo. Čeprav več referatom sledi razprava o energetski krizi v svetu, je tukaj drugače. Z energijo se dobesedno razmetava. Tukaj so se zbrali svetovno znani eksperti iz področja baterij, korozije, elektronike in drugih mejnih področij. V nekaj dneh bodo podani referati o rezultatih dela v

zadnjem obdobju. Marsikatere diskusije po referatih bodo zelo burne, saj zadaj stojijo močni koncerni, ki si radi pomerijo moči in prestiž, kjerkoli le morejo. Vsaka beseda se registrira, zato je lahko odločilnega pomena za dobro prodajo nekega novega proizvoda. Pokrovitelj simpozija v Dallasu je bila znana firma elektronike "Texas Instruments" pa tudi z vsemi rezervacijami ali drugimi zapletmi glede bivanja 800 udeležencev je precej dela. Toda še vedno je v hotelu prostora za druge obiskovalce, domačine, saj je tu več restavracij v različnem stilu. Vendar vse se giblje počasi in lagodno. Nikjer nobene gneče. Nikjer nobene naglice.

Domačini imajo zelo prijetno in mehko govorico. Tudi ob najiminitnejših oblekah nosijo domači poslovni ljudje značilne široke in zavihane "kavbojske" klobuke, ki so zelo svetle barve. Trdijo, da je takšno pokrivalo za te kraje odlična zaščita pred žgočimi sončnimi žarki. Nebo v državi Texas je po več mesecev brez oblačka, noči pa so hladne kot v puščavah. Živinorejo rešuje veliko manjših in večjih jezer ter umetno namakanje travnikov v nočnih urah. Tudi v mestu Dallas je zato zelo malo dreves in parkov. Tu in tam pa le srečamo kakšno sveže zeleno travnato blazino, pred pomembnejšo

John Neely Bryan was no ordinary man. Among other things he was a farmer and merchant. But above all else, he was a dreamer.

manjšo stavbo. Takšna preproga je tudi v vročih dneh hladna in vlažna kot naš gozdni mah. Šele po dobrem opazovanju se opazi zelo gost razpored poglobljenih razpršilnih šob, ki so povezane z vodovodnimi cevmi iz plastike in zamaskirane s travnato mrežo. Prva pastirska hiša v samem današnjem mestu Dallas je bila postavljena iz kamna in lesa šele v letu 1841. To je zasluga tmastega pionirja John Neely Bryana, ki si je vtepel v glavo, da bo na tem kraju nekoč še veliko in znano mesto. Ni se zmotil. V Dallasu so danes ne le banke, temveč tudi elektronska industrija, muzeji, gledališča, opera itd.

Do znanega podvoza pri Houston Street je le približno 10 minut hoje. Tam so 22. novembra 1963 padli smrtni strelji na takratnega predsednika ZDA Johna F. Kennedyja. Hiša, iz katere je streljal ostrostrelec Oswald, ima 6 nadstropij in je lepo ohranjena z veliko reklamo za Hertz - izposojevalnico avtomobilov in časovnim displejem na ravni strehi ter ni prav nič podobna skladišču šolskih knjig. Trenutno je ta zgradba na prodaj. V sosednji stavbi pa je danes muzej posvečen življenju, delu in zadnjim uram takratnega predsednika ZDA. Spomenik stoji malo bolj odmaknjeno od prizorišča atentata na širšem trgu. Na eni strani je dobro

Prva hiša v Dallasu iz leta 1841

ohranjena prva hiša v Dallasu (1841) na drugi strani, preko ceste pa obdan z negovano travo na tlakovani ploščadi spomenik iz štirih kamnitih stranic, v njihovem zavetju pa le nekaj prstov od tal skromna kamnita plošča z vklesanim imenom pokojnega predsednika. Seveda Američani znajo vse obrniti v svoj "biznis". Razglednice s trajektorijami Oswaldovih krogel iz 5. nadstropja do ceste pred podvozom so povsod v kioskih in hotelih. Če pogledaš malo bolje, vidiš da prodajajo tudi fotokopije mrliškega lista. Vse za nekaj centov, toda v ogromnih nakladah. Sicer pa vse gledajo skozi denar in merijo z denarjem. Le pogovor o plačah ali o dohodkih ni. To je zasebna stvar. O tem se ne pogovarjajo.

P.Ž.

obvestilo

Čeprav smo želeli že danes objaviti koledar delovnih dni (in delovnih sobot) za prihodnje leto, bomo to storili v prihodnjem glasilu.

Koledar še ni gotov, zato ga bomo priložili tedaj, ko bomo v celoti posredovali plan dela za leto 1976. - Ur.

vsi smo odgovorni

POŽARNO VARNOSTNA ZAŠČITA

V letošnjem letu 1975 je bilo v Ljubljani približno 300 požarov in prav toliko drugih intervencij kot na primer reševanje ob težkih prometnih nesrečah, reševanje oziroma iskanje utopljenecv, odpiranje zaklenjenih vrat v stanovanja, zapiranje vode po stanovanjih in drugo. To je le bežna informacija o dokaj razvejani dejavnosti gasilske brigade v Ljubljani, katere član je tudi naš zunanji sodelavec Anton Orešnik, ki ga vsakdo izmed nas prav dobro pozna, saj skrbi v Zmaju za požarno varnostno zaščito.

Ko sem se pred dnevi pogovarjal s tovarišem Orešnikom in me je zanimalo, kako je v Zmaju v letošnjem letu delovala požarno varnostna zaščita, je med drugim povedal tudi splošne zanimivosti, ki jih velja objaviti na tem mestu.

Po statističnih podatkih iz petih let nazaj so požari v letošnjem letu napravili več škode kot vseh pet minulih let. Bili so trije veliki požari skladišč na Linhartovi cesti, v tovarni TOTRA in v Kemofarmaciji. Vzroki požarov so znani iz dnevnega časopisa, zato jih tu ne bi omenjali, pač pa le ukrepe po teh katastrofalnih požarih. Bili so sestanki v kolektivih in na različnih, tudi najvišjih institucijah. Inšpektorji za požarno varnost so imeli do-

volj dela. Na Gasilsko brigado so se naslavljalne "prošnje" raznih delovnih organizacij za izvedbo predavanj in gasilskih demonstracij. Uspeh ni izostal, saj je po vsem tem bilo v zadnjem tromesečju veliko manj požarnih intervencij kot več let nazaj v zimskem obdobju.

Kaj pa v tovarni ZMAJ?

Tako v ljubljanskem kot šentvidškem obratu letos nismo zabeležili nobenega začetnega požara. Prejšnje leto je - kot nam je že znano - bilo pet manjših začetnih požarov. Tovariš Orešnik smatra, da je to velik uspeh na področju požarnega varstva vseh sodelavcev in želi, da bi vsakdo izmed nas bil dovolj discipliniran in večšč do požarnega varstva tudi v prihodnjem letu.

V letošnjem letu sta bila v obratu šentvid izvedena dva posredovanja z eno demonstracijo o uporabi gasilnih sredstev na gorečo površino in to z gasilsko ekipo in za vse delavce. Žal, so delavke izpadle od pripravljene demonstracije zaradi slabega vremena.

V Ljubljani so se pojavile težave, ker je bilo proizvodne delavce skoraj nemogoče pritegniti na predavanja in demonstracije, ker je bilo ta čas izredno veliko dela zaradi izjemnih zahtev trga po baterijah kot tudi izvoza. Tovariš Orešnik mi je priznal, da so gasilni aparati ponovno napolnjeni in v brezhibnem stanju, da pa je za svoje delo prejel znat-

Anton OREŠNIK
zunanji sodelavec za požarno
varnostno zaščito v Zmaju

no manj, kot pa bi moral v okviru ustrezne in priznane stimulacije. Saj kolektivu - kot je poudaril - za servisno delo in polnitve 140 aparatov ni bilo potrebno odšteti več kot 17.000 dinarjev. Letno pa je treba izvesti dva servisa in dvakratno polnjenje aparatov.

Nedvomno smo z delom tovariša Orešnika zadovoljni, on ceni predvsem naklonjenost in pozornost nas vseh do izvajanja svojih nalog, kar se predvsem odraža v našem skupnem uspehu v tem, da letos nismo imeli nobenega, niti najmanjšega ognja.

Ob koncu najinega razgovora pa je še zaželel srečno novo leto 1976 vsem delavcem Zmaja in dodal gasilski pozdrav: NA POMOČ!

My

morda vas zanima

Skladišče tehničnega materiala

Precej ljudi obiskuje dnevno skladišče tehničnega materiala, vendar so to običajno eni in tisti, ki potrebujejo tehnični material ali rezervne strojne dele. Večina delavcev pa skoraj ali niti ne ve za prostor "tam zadaj za delavnico", v katerem se nahaja nekaj tisoč artiklov od majhnega vijaka do težkih kovinskih palic in še marsičesa.

Ko sem si pred dnevi to skladišče nekoliko pozorneje ogledoval, me je skladiščnik Jakob Jankovič opomnil, da v navidez enem skladišču obstojajo tri skladišča. Naštel mi je takole:

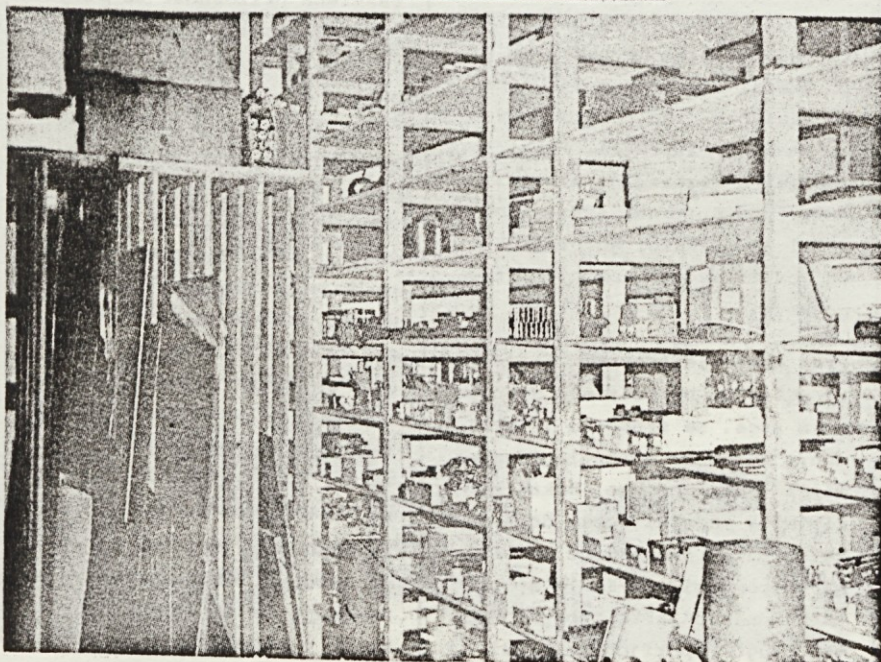
- tehnični material namenjen predvsem za strojno delavnico za obdelavo
- rezervni strojni deli večino-

ma namenjeni za baterijske stroje v proizvodnji

- drobní inventar kot so na primer razna orodja z osebnimi zadolžitvami in ne nazadnje bi lahko še omenili skladišče avtomobilskih gum za naš vozni park.

V prostoru, ki postaja vedno tesnejši opazuješ lepo zloženo, ali na steno naslonjeno ali na policah do stropa sortirano raznovrstno tehnično blago, ki ga je treba mesečno evidenčno kontrolirati. Le tako je možno s poročilom obveščati, kaj manjka ali koliko manjka.

Tudi za skladišče tehničnega materiala je uvedena avtomatska obdelava podatkov. Razlike med sedanjim in prejšnjim načinom obdelovanja podatkov, kot je dejal Jankovič, je v tem, da je sicer sedaj nekoliko več

V majhnem tesnem prostoru objektiv fotoaparata lahko ujame le majhen del skladišča tehničnega materiala.

del, vendar so podatki točnejši.

Skladišče je odprto dopoldne, popoldne je vstop "komisijski", v primeru, ko nastopi okvara na stroju popoldanske izmene.

So primeri, da v naglici, ko se ustrezni rezervni del sname s police, nekdo od treh članov komisije vpiše v knjigo napačno številko in problem je tu. Nekje nastopi višek, nekje manjko, le včasih se da še pravočasno ugotoviti napako. Mar ne bi kazalo pri tem nekoliko pozorneje vpisati iz skladišča odnešeni material?

Kot marsikam drugam, se je tudi v skladišče tehničnega materiala vgnezdila prostorska kriza. Prav zato je potreben izreden posluš za red in disciplino dela, kar se danes vidi že na prvi pogled.

My

sestali so se borci

V okviru proslav 30 letnice osvoboditve je bilo v Zmaju v sredo 10. decembra tovariško srečanje borcev. Predsednik aktiva ZB Rudolf Franc je prisotnim v krajšem nagovoru poudaril pomen tega srečanja, nakar so člani aktiva ZB prejeli knjigo Antona Ožbolta "Dežela Petra Klepca", ki obravnava tematiko narodno osvobodilne borbe.

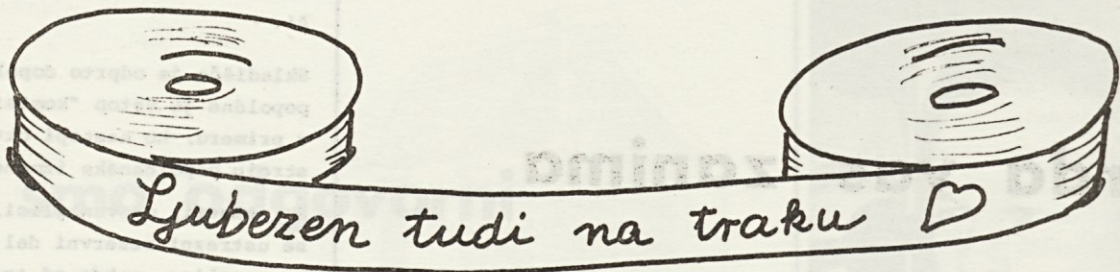
Ob tej priliki želimo poimensko predstaviti člane ZB in ti so:

Kovačič Dragomil	Orožim Tone
Lotrič Marjan	Strah Dragica
Nanut Ljuba	Miklavc Stanka
Prah Pavla	Šribar Slavica
Prek Marija	Stok Zarko
Peršič Bogomir	Rus Marija
Rom Meda	Kamninar Mihael
Rudolf Franc	Gamze Anica

Ob zakusni in obujanju spominov na tiste vojne dni je tovariško srečanje potekalo v prijetnem razpoloženju.

My

Pavle iz naše delavnice (saj ga verjetno vsi poznate) je prišel v tista leta, ko se mu ženitev ni zdela več nekaj nemunega in nepotrebne, ampak docela simpatična in potrebna zadeva. Pa je zato začel metati oči sem in tja, da si najde tisto stvar, ki je pri ženitvi skoraj nepogrešljiv rekvizit, to je nevesto. "Ha" si je brundal v redko ostrgano brado, "cene rastejo kot živo srebro v julijskem dopoldnevu in čeden kup tistih fičnikov, ki jih dobimo ob mesecu, moram odšteti za dobrine, ki jih potrebuje moj prebavni trakt. Po poroki pa bi žena kupovala in kaj bi me potem brigale cene - vrag jih vzami - pa čeprav bi bilo treba olje in sladkor z zlatom odtehtati. Tudi za plačo mi bo vseeno, kolikšna bo, saj jo bom itak moral dati ženi. Rešen bom skrbi kot skladiščnik, ko se mu izpraznijo police!"

rebalans

Zaradi težav, ki smo jih imeli in ki sem vam jih na kratko povedal, moramo sprejeti rebalans plana.

Kdo je za to?

Ali boste glasovali za rebalans? Nekaj rok vidim, kaj pa ostali, ali niste za rebalans.

Ali še enkrat glasujemo za rebalans.

Dobro! - kdo je za rebalans?

Vsii! - Dobro, torej ste za rebalans.

Naj gre v zapisnik. Smo za rebalans.

Zdaj, ko greva domov, mi povej, kaj je rebalans?

Saj si glasovala zanj.

Že, že, samo ne vem, kaj je rebalans...

M.M.

Nekega dne je opazil, da imajo pri Frtavčkovih takšno bitje, ki bi nekako odgovarjalo njegovim željam in načrtom. Tudi je imel občutek, da ga omenjeno bitje ne gleda neprijazno, kadar ga ogovori na cesti ali kjer se že križata njuni poti ali stezi. Omenjenemu Frtavčkovemu bitju je bilo ime Julka, simpatičen obrazek je krasil gornji del njene postavice in tudi ostali deli njenega telesa so se mu videli nadpovprečni, oči pa je imela naravnost očarljive. "Kakor srnica je", je brundal Pavel ob vsakem srečanju z njo. Pavle ni imel posebnih izkušenj z nežnejšim delom ljudskih množic in zato si nikakor ni mogel priti na jasno, kako naj se približa tej žlahtni stvaritvi, da bi bilo vse lepo in prav. Vse je lepo iztuhtal in lepo uredil v svoji črno počesani lobanji, kaj ji bo dejal in kako, ko jo sreča, toda, ko jo je nenadoma zagledal pred seboj, je ves načrt nekam izpuhtel. Pa ji je jecljal o vremenu, o kravicici Šeki, psu Sultanu, skratka obnašal se je kakor govornik, ki govori več ur, pa ničesar ne pove.

Prav kmalu je spoznal, da se ne ta način ne bo prirnil do njene srca. Na srečo mu je neki dan v decembru zdrknila idealna misel skozi možgane. Zakaj pa živimo v moderni dobi, če ne zato, da si pomagamo z modernimi pripomočki? In Pavle sploh ni bil nazadnjaški tip, saj je med drugo ropotijo imel tudi magnetofon, nanj je pridno snemal razne potrebne in nepotre-

bne umetnine. Tako je poleg viž in pesmic snemal tudi grme-nje ob nevihtah, piskanje burje, družinske prepire, prepire med sosedi in še druge take potrebne in nepotrebne stvari, ki so se mu zdele zanimive. Nič čudnega torej, če je prišel na misel, da posname tudi samega sebe, kako snubi svojo izvoljeno. Ampak glej ga šmenta, ravno sedaj ni imel nobene prazne kasete. Zato se je odločil, da bo snemal kar na že uporabljen trak, na katerem je imel posnete nevihte in prepire. In izpraznil je svoje srce ter ovekovečil svoj glas na trak; prelepo in čustveno izpoved svatovsko razpoloženega srca je nametal nanj. Sedaj je le čakal na ugodno priložnost, da ga zavrti Frtavčkovi Julki in ji dokaže svojo vdanost.

Zaželena priložnost se mu je ponudila na sam zadnji dan v letu. Neki dan je namreč postrgal skoraj vso svojo korajžo in povabil Julko na silvestrski ples v domačo krčmo. "Kar pripravi se", je dejal, "zvečer bom potrkal na tvoje okence, gled da boš že napravljena, pa jo mahneva, da v veseli družbi pričakava novo leto. Ob tej priliki ti bom tudi nekaj silno važnega povedal." In pomežiknil je skrivnostno, kakor trgovec, kadar ponuja konzerve, ki jim je rok trajanja že davno potekel.

In končno je napočil težko pričakovani silvestrski večer. Pavle je že iz delavnice prinesel v želodcu dobršno mero dobre volje, ki ji nekateri pravijo kar merlot, refošk,

cviček ali s takim in drugačnim imenom krščen špirit. In tako oborožen s korajžo in z magnetofonom pod pazduho je namenil svoj korak pod Julkino okno.

Luna je zaspano gledala skozi raztrgane oblake, ko se je v bližnjem zvoniku pretegnila ura in odklenkala devet udarcev. Pri Frtavčkovih sta se spoštovana Julkina roditelja že zavila pod odejo, Julka pa je slavnostno oblečena čakala svojega viteza. Globoko sredi srca, v levem ali desnem prekatu, se ji je že nekaj smodilo, kar bi bilo zametek bodoče ljubezni.

Pod Julkinim oknom so poleteli cvetele rože in razširjale svoj opojni vonj, sedaj seveda ni bilo, le greznica v bližini je skrbela, da zrak tam okoli ni bil brez vsakega vonja.

Oprezno je stopil Pavle prek preperelih desk, ki so pokrivale po amonijaku dišečo tekočino in se splazil pod Julkino okno. Dvignil je magnetofon na okno, in že je zadonel njegov ognjevit samogovor. Prisluhnila je Julka tej odkriti in korajžni izpovedi od ljube-

zni dušenega srca; glej si ga no, saj doslej ga je slišala jeceljati le o vremenu! Seveda je že slutila, da bo Pavle uslišan; bližala se je namreč tridesetemu letu in je bila potrebna moža kot cenjeni potrošnik posojila. Svetla solzica ji je zdrknila prek napudranega lica, ko je izzvenel Pavletov samogovor.

Sedaj bi moral Pavle izklopiti magnetofon, tega pa v svoji zamaknjenosti ni storil. To pa je bila glavna napaka, zakaj že je v magnetofonu zagrmelo in tresčilo, da je Julka prebledela, kot da je pravkar izvedela za novo podražitev kolonjske vode. In že je iz magnetofona zatulil sogedov bik, kot krona vsemu pa je zadonel mogočni bas sosedja Šviglja: "Ti bom že pokazal hudiča, prekleta smrklija ničvredna; tako ti bom pripeljal, da se ti bo glava zasukala in boš z rilcem po svojem lastnem hrbtu gledala!" Sledila je obilna ploha izbranih besed v več jezikih, ki bi jih zastonj iskali v slovarjih - kvečjemu bi jih našli v nekaterih pesnitvah modernih pesnikov.

Šele sedaj je presenečeni in prepadeni Pavle izklopil magnetofon, obenem so se tudi odprla Frtavčkova vrata in Filip Frtavček, očka nadebudne Julke, je s sekiro v roku in s peno okoli ust planil skozi. Sveto je bil odločen kaznovati tisto pošast, ki tako grdo zmerja njegovo Julko.

Ko je Pavle videl, da se je situacija zasukala njemu v škodo, jo je hotel jadrno popihati s prizorišča. Toda slabo je planiral svoj umik. Pod njegovim skokom so se vdrle preperete deske in že je prislal v neblagodišeči - kmetijsko pospeševalni tekočini. Do pasu mu je segala, nad glavo pa mu je kakor Damoklejev meč, lebdele Frtavčkova sekira!

"O jej. Na pomoč. Usmiljenje, nel, nel Saj sem jaz, Figarjev Pavle! Vse je pomota - ojej, utonil bom". Iz hiše sta tedaj prileteli tudi špela Frtavček, rojena Smuk, mama mile Julke in pa Julka lastnoročno, oziroma lastnonožno. Obe pa z marelami v rokah, saj je pa tudi pred nekaj trenutki grmelo in ropotalo, kot da bi igrali trije beat ansambli na en kvant.

Toda na nebu so navihano migljale zvezde in luna se je čudila nenavadnemu prizoru - o nevihti pa ne duha ne sluha. Nastala je tišina, le Pavle je stokal v jami, kakor blagajnik prosvetnega društva na občnem zboru.

Omahnila je Frtavčkova sekira, mama in Julči sta tresočih rok odložili maleri in vsi trije so z združenimi močmi potegnili našega trubadurja iz tovarne naravnega gnojila. Notri ga vendar niso mogli pustiti, čeprav jim nikakor še ni bilo jasno, kaj se pravzaprav dogaja. Odvlekli so ga v kopalno kad, da se je vsaj za silo očedil, in ata Filip mu je posodil nekaj moške garderobe, da je zlezal

NEBODIGATREBA! - Le kje neki bi to lahko bilo ???

/naslednja stran/

/s prejšnje strani/

na traku

kolikor toliko človeku podoben na peč, kajti bil je premražen kakor vratar v zadnjem kolu je-senskega dela nogometnega pr-venstva.

Na peči je bilo toplo in pri-jetno, ata so prinesli domačo kačjo slino in kmalu se je umi-ril. Pa je Pavle sprva jeclja-joč, nato pa še kar korajžno -grela ga je že kačja slina -raztolmačil celo štorijo.

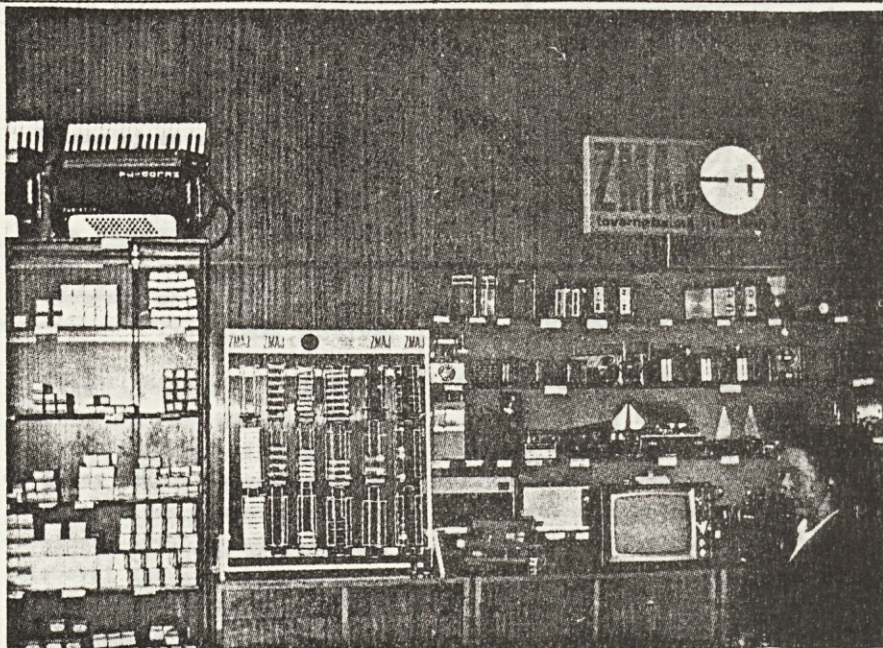
Kakšna sreča, da magnetofon ni potonil v gnojnici, ampak ga je Julka našla v snegu.

Zavrteli so še enkrat trak in tako je bila zadeva pojasnjena. Pa so tisto novoletno noč poslu-šali še ves ostali repertoar, kar ga je imel Pavle na traku. Bilo je kakor na oddaji: "Za vsakogar nekaj". Ata Frtavček je z veseljem poslušal grmenje in nevihte, mama Špela prepire in zmerjanje ter špetire, Julka pa Pavletov samogovor. In vsi so bili srečni!

Tam po polnoči sta roditelja od-nesla svoj reumatizem v posteljo. Seveda sta tako ostala Pavle in Julka sama. Julka je bila ganje-na kakor penzionist, ko zagleda poštarja, saj je že trikrat po-slušala Pavletov samogovor. Pa se je nagnila k njemu in ga je, čeprav je še rahlo duhtel po naravnem gnoju, cmoknila tja pred nos.

Pred pustom sta se Frtavčkova Julka in Figarjev Pavle vpreg-la v zakonski jarem!
Le zakaj bi živela bolje kakor drugi?

Osat

Baterije ZMAJ v trgovini
ELEKTROTEHNE v Ljubljani

srečno

Zmajevci, naj vam bo srečno
novo leto 1976!

To vam želijo nekdanji delavci
tovarne Zmaj, od katerih ste
prevzeli tradicijo izdelovanja
baterij ter baterijskih izdel-
kov. Naj vam novo leto prine-
se obilo zdravja, dobre volje,
tako, da boste še z večjim ela-
nom gradili svoji domovini še
večji sloves kot ga že sedaj
uživa, s tem pa večja ugled
naše Jugoslavije širom sveta.

Obilo osebnega zadovoljstva
ter trdnega zdravja v letu
1976 vam želijo vaši nekda-
nji sodelavci.

število zaposlenih

Proizvodni sektor Ljubljana

moških	68
žensk	133
Skupaj	201

Obrat Šentvid

moških	32
žensk	81
Skupaj	113

Skupne službe

moških	50
žensk	57
Skupaj	107

Dne 30. novembra 1975 je bilo
v tovarni ZMAJ zaposlenih 421
delavcev, od tega 150 moških
in 271 žensk.

prejeli smo . . .

Bežen pregled skozi dvojno številko tovarniškega glasila.

Ko sem si vzel nekoliko več prostega časa, sem bolj pazljivo prebral vsebino dvojne številke našega glasila. Opazil sem več dopisov, ki so se mi zdeli precej pomembni. Med prvimi mi je bil zelo všeč dopis tovariša Gabrijel Sfiligoja, v katerem piše glede sposobnosti, glede delovne discipline, med tem o neopravičenih bolniških izostankih, in da naj zapusti vrste zaposlenih tisti, ki mu ni za delo v takšni obliki, kot je to pomembno za vsakega zaposlenega. Škoda ta takšni ne vedo, kako je bilo v letih 1923 in dalje in kakšni problemi so bili za pridobitev službe v tovarni. Ni bilo dneva, da ne bi stalo pred tovarno na desetine žena, ki bi za vsakršen denar rade dobile zaposlitev, pa čeprav z umazanim delom.

V članku o sprejemu mladincev v Zvezo socialistične mladine sem začutil, da je v Zmaju z mladino kar v redu, kar so v sicer kratkem programu pokazali v tovariškem srečanju z upokojenci. Res pa je, da se mora vsak mladinec ali mladinka zavedati, da nima samo pravic, temveč tudi dolžnosti. Če hoče dokazati, da je vreden sprejema v mladinsko organizacijo, mora biti na svojem delovnem mestu ne samo dober delavec, temveč mora biti tudi vzgled svojim sotovarišem.

Humoristični vložki so mi zelo všeč, posebno še, ker niso vzeti iz tuje literature, temveč rastejo kar iz domače roke! Zelo zanimiv za mene je tudi pregled udeležbe tovarne na tujih sejnih, posebno še v Evropi in celo v Afriki. Daleč seže že dober glas!

Predzadnja stran pa ni raz-

veseljiva. Odhod iz sredine Zmajevcev je žalostna stran našega življenja in kar težko se je vživeti v to, da svojega sotovariša ne bo nikdar več med nami.

Tako sem ob zadnjem srečanju v tovarni pogrešil tovarišico Ivanko Komovec, ki se je vedno z velikim veseljem udeleževala tovariških srečanj. Po pogovoru s tovarišico Emico sem zvedel, da je že v januarju leta 1975 umrla.

Lepo bi bilo, da bi resnično sodelavci vselej opozorili na smrtne primere, pa naj bo to med aktivnimi ali upokojenimi delavci tovarne.

Že na tovariškem srečanju nam je tovariš direktor objavil veselo novico o gradnji nove Zmajeve tovarne.

Nato so tudi naši časopisi lepo reagirali, kar kažejo objave v Dnevniku in Delu.

Vsi zaposleni se lahko že sedaj veselijo, da se bodo, sicer ne tako hitro, pa vendarle v doglednem času preselili v nove svetle in zračne delavnice.

Vsem lep pozdrav!

Franjo Kristan

S srečanja z upokojenci v Zmaju pred praznikom Dneva republike

Hvala za vaše pismo tovariš Kristan. Hvala za oceno vsebine zadnjega glasila. Čutimo dolžnost in trudili se bomo, da mesečno v našem glasilu spremljate potek gradnje novega objekta, ki za Zmaja pomeni pomemben začetek novega obdobja. Naj vam še enkrat na tem mestu vam in vsem upokojencem zaželim srečno 1976, obilo zdravja in prijetnega počutja še z dodatno željo, da se na prihodnjem srečanju z vami skupaj poveseimo naših novih uspehov, za katere ste tudi vi doprinesli svoj delež.

- Urednik

naslovi upokoјencev

Prav je, da občasno ali vsaj enkrat letno objavimo v našem glasilu naslove naših nekdanjih, upokoјenih delavcev, kateri redno prejemaјo NAŠ GLAS. Ker pa vemo, da zaradi različnih vzrokov pride do spremembe naslova ali česa drugega, želimo na ta način ugotoviti pravilnost naslovov. Že na zadnjem srečanju z upokoјenci smo prejeli štiri popravke.

Naša želja je, da NAŠ GLAS pride na pravi naslov.

Tomšič Peter
61000 Ljubljana
C. na Bokalce 7/I

Semiz Risto
58000 Split
Poljana Ivana Cankara 2

Jelnikar Anton
61215 Medvode 8/b

Rihar Feliks
61000 Ljubljana
Moše Pljade 22

Kogovšek Albina
Log 3
61351 Brezovica

Tomšič Terezija
61000 Ljubljana
C. Na Bokalce 7/I

Polončič Stane
Dob 12
61296 Šentvid pri Stični

Oblak Terezija
61000 Ljubljana
Adamičeva 20

Nikič Radovan
61000 Ljubljana
Česnikova 4/I

Kocjančič Janez
Studenec 7
61233 Dob pri Domžalah

Verbič Rudolf
Glogovica 16
61296 Šentvid pri Stični

Dečman Angela
61000 Ljubljana
Partizanska 23

Marinko Tončka
61353 Borovnica št. 127

Turk Marija
61000 Ljubljana
Titova 143

Grum Marija
61000 Ljubljana
Emonska 12

Vovk Ana
stolpič S/A-II. nads.
61231 Črnuče

Lebar Lado
61000 Ljubljana
Korunova 10

Plestenjak Antonija
Log 70
61351 Brezovica

Legin Milka
Kekčeva 12
61000 Ljubljana-Zalog

Žertuš Marija
61000 Ljubljana
Ob zeleni jami 21

Lipušček Dragica
61295 Ivančna gorica
Stična 11

Gorenc Neža
61000 Ljubljana
Linhartova 18

Novak Pavla
61210 Ljubljana-Šentvid
Komelova 37

Gorenc Alojzija
61000 Ljubljana
Mokriška 10

Podlogar Marija
61000 Ljubljana
Zarnikova 3

Jeras Ana
61000 Ljubljana
Draga 34

Gašperšič Janko
61261 Dobrunje
Cesta na Urh

Stražišar Fani
61000 Ljubljana
Neubergerjeva 1

Laznik Ivanka
61000 Ljubljana
Martina Krpana 20

Hlebec Jože
61000 Ljubljana
Celovška 22

Milka Zupančič
61296 Šentvid pri Stični n.h.

Vidic Pavla
61000 Ljubljana
Partizanska 16

Orehovec Polonca
61000 Ljubljana
Titova 283

Vučko Jožefa
61000 Ljubljana
Pokopališča 18

Breskvar Alojzija
61000 Ljubljana
Korytkova 26

Bedžuh Minka
61000 Ljubljana
Nanoška 20

Čepon Betka
61352 Preserje 1

Glavič Polda
61000 Ljubljana
Tržaška 282

Janša Julka
61351 Brezovica
Log pri Ljubljani

Ježek Jelka
61000 Ljubljana
Šmartinska 9

Jakopič Emica
61000 Ljubljana-Ježica
Ulica Prvoborcev 37

Kadunc Ana
61000 Ljubljana
Rožna dolina - Škrabčeva 6

Lomovec Vera
61351 Brezovica
Dragomer 26

Lipušček Valerija
61296 Šentvid pri Stični
Stična 16

Mihelič Angela
61000 Ljubljana
Tacenska 13

Mali Marija
61351 Brezovica 55

Novak Antonija
61000 Ljubljana
Tržaška 6

Štirn Pepca
61000 Ljubljana
Tesnovnikova 84

Škofic Anton
61000 Ljubljana
Jamova 41

Eržen Jože
61296 Šentvid pri Stični 7

Heljič Ana
61000 Ljubljana
Grablovičeva ulica

Perko Marija
61296 Šentvid pri Stični 100

Eržen Gizela
Notranje gorice 90
61351 Brezovica

Prosen Alojzija
61296 Šentvid pri Stični
Petrušna vas 31

Suhadolnik Frančiška
61352 Preserje
Kamnik pod Krimom 52

Vidic Ančka
61000 Ljubljana
Partizanska 216

Plestenjak Francka
61351 Brezovica
Log 68

Setnikar Marija
61000 Ljubljana
Prevalj 30

Vrbec Francka
61000 Ljubljana
Šketova 3

Poznič Marija
Višnja gora 130
61294 Višnja gora

Batis Ana
61000 Ljubljana
Poljanski nasip 48

Daneu Vladimir
61000 Ljubljana
Kebetova 23

Hlebec Kati
61000 Ljubljana
Gospovetska 12

Franc Kristan
61000 Ljubljana
Triglavska 17

Bavcon Frančiška
61000 Ljubljana
Grozelijska 18

Starin Marija
61000 Ljubljana
Gospovetska 13

Bartol Vera
61000 Ljubljana
Stari trg 6

Zdežar Ivana
61000 Ljubljana
Cesta na Bokalce 20

Pezdir Francka
61251 Brezovica
Dragomer 14

Kolonič Alojzija
61000 Ljubljana
Ulica Stare pravde 18

Oven Jožefa
61000 Ljubljana
Hrenova 17

Pajk Ana
61000 Ljubljana
Gospovetska 13, soba 29

Gartnar Antonija
Borštnikov trg 1
61000 Ljubljana

Pezdir Marija
Dragomer 16
61351 Brezovica

Šujko Rezka
Moše Pijade 22
61000 Ljubljana

šport

Osnovna organizacija zveze socialistične mladine in osnovna organizacija sindikata tovarne ZMAJ sta v počastitev Dneva republike 29. novembra organizirali športno tekmovanje v streljanju z zračno puško in šahu.

Vrstni red zmagovalcev je naslednji:

Streljanje (za ženske):

1. Kocman Marija
2. Goršek Ljubica
3. Kozin Marija
4. Krisper Brigita
5. Tkalec Franika

Streljanje (za moške)

1. Bolte Metod
2. Končina Stane
3. Bolta Janez
4. Mazi Ibrane
5. Žemva Peter
6. Štiglec Franjo
7. Drčar Jernej
8. Keršič Leon
9. Čaušević Nuriya

Šah

1. Slemnik Milan
2. Bolte Metod
3. Vardič Ilija
4. Nerat Anton
5. Štraus Ivo
6. Drčar Jernej
7. Lavrin Jože
8. Keršič Leon

Prvi trije iz obeh športnih disciplin so na proslavi ob 29. novembru prejeli pismena priznanja za prvo, drugo ali tretje mesto.

Čestitamo pobudnikom in organizatorjem tekmovanja, katerega bi lahko ponovili v tednu pred praznikom dela 1. maja prihodnjega leta.

My

ZMAJ bo v prihodnjem letu organizator BATERIJADE 1976

Bolte Metod je kar dvakrat prejel pismeno priznanje in nagrado in sicer za I. mesto v streljanju ter II. mesto v šahu.

gibanje članstva

O K T O B E R

Pridobili lastnost delavca:

Majstorovič Ana, snažilka obratnih prostorov,

Novak Ivan, transportni delavec pri izdelovanju negativnih elektrod

Čaušević Nurija, polnilec pri stroju PL R 12,

Ros Hilarija, delavka na režijskih delih,

Grilj Cirila, delavka na režijskih delih,

Prenehala lastnost delavca:

Likovič Olga, delavka na režijskih delih

Hlebec Kati, montiranje envelop pri vlaganju baterij R 6,

Sfiligoj Gabrijel, poslovni sekretar grupacije,

Sekulić Zagorka, delavka na režijskih delih.

N O V E M B E R

Pridobili lastnost delavca:

Petrič Anica, delavka na režijskih delih,

Djekanovič Milojko, obratni električar,

Bartolič Marija, delavka na režijskih delih,

Štrus Marija, vstavljanje žičk 6AF 22,

Škrabec Rozalija, vstavljanje žičk 6AF 22,

Golob Anica, delavka na režijskih delih

Lučič Stana, delavka na režijskih delih

Markič Nada, delavka na režijskih delih,

Miklič Jože, strojevodja PL R12.

Prenehala lastnost delavca:

Verhovec Milena, vezanje blokov 6AF 22,

Mehmedič Selmo, vodja tehnične delavnice,

Počuč Bosiljka, posluževanje baterij 3R 12,

Merela Mimi, delavka na režijskih delih.

nezgode

Merela Mimi je 25. oktobra med obratovanjem segla z roko v nevarno cono in si poškodovala tretji in četrti prst. Z nogo je pritisnila na sklopko v času, ko je imela roko v območju varilne glave.

Štraus Ivo je imel 31. oktobra zvin gležnja. Pred tovarno mu je na poti v avto klecnila noga.

Šalej Antonu je 31. oktobra pri obdelavi kovine padel tujek v oko.

V mesecu novembru nismo registrirali nobene nezgode. Vsaj tako je razvidno iz evidence o prijavljenih nezgodah. Velja pa na tem mestu opozoriti vse predpostavljene, da je vsako nezgodo treba prijaviti takoj.

Prava zima tudi na Zmajevem dvorišču. Žal, pred sedmimi leti.